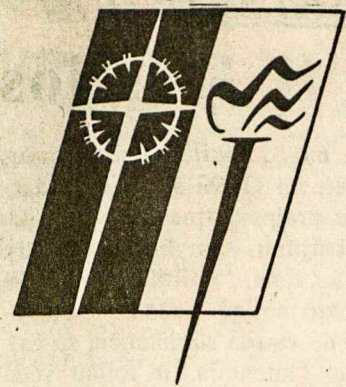

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 17 (2824) 2004 APRIL-BALANDIS 27 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina - \$1

Patarimai ir patarėjai

Gyvename patarėjų amžiuje. Civilizuotai sudėtingoje kasdienybėje vis prireikia žinovų-patarėjų pagalbos tiek pavieniams asmenims, tiek organizuotų grupių vadovams, įskaitant ir valstybės vadovaujančius.

PAPRASTAI savo pareigas suprantantys ir atsakomybę jaučiantys vadovai, prieš skelbdami sprendimus, pasitaria su žinovais. Pasitaiko atvejų, kai reikia labai greitai spręsti. Bet ir tada sumanūs vadovai suranda būdą, kaip su kitais pasitarti. Kai kuriems betgi toks skubotumas sudaro progą pasiteisinti, įeigu kas negero po sprendimo atsitinka, o kitiems netgi priežastis be patarėjų apsieiti, nes nebebuvo laiko. Netruksta ir tokių vadovų, kurie tuoj pat tariasi viską žiną ir vengia patarimų, nors patarėjų užtekta. Arba dėl viso ko išklauso patarimų, bet daro savaip, nes priėmus patarimą lyg ir dalijamasi valdžia. Tokio būdo vadovai-vės sukuria painias būkles, ir įeigu kokios nelauktos pasekmės dėl blogo sprendimo ištinka, ieško kaltininkų kitur. Istorija nurodo, prie ko privedė užsispyrę "valdyti pasaulį" pašaukti diktatoriai, tiesa, apsupti gausių patarėjų, iš tikrųjų pritarėjų, savo vado garbintojų. Taigi vadovaujant su tais patarimais ir patarėjais visko būna. Antra vertus, patarimai patarimams nelygūs. Ką nors rimtai patarti nei vien gerų norų, nei kokios artimos draugystės neužtenka. Tikras patarėjas turi būti savo srities žinovas, arba bent pakankamai susipažinęs su atstovaujama sritimi. Todėl vadovai, rinkdamiesi patarėjus, neturėtų per daug remtis partiškumu, senomis draugystėmis ar giminystėmis. Išmintingas vadovas rinks tik tinkamus asmenis.

LIETUVOJE patarėjų klausimas visuomenę stipriau sujungia prasidėjus buvusio prezidento R. Pakso apkaltos procesui. Pareikštas nepasitikėjimas vadovu, iškeltas valstybės saugumo pavojus prezidentą paskatino paskubomis atleisti kai kuriuos savo patarėjus. Kas ir kaip vyko prezidentūroje, seime, posėdžių kambariuose ir gatvėse visuomenei didele dalimi jau yra žinoma. Kuo visa tai pasibaigė, taipgi jau žinoma. Tačiau šis patarėjų klausimas kelia dar ir kitą klausimą, būtent – ar oficialūs vadovo pasirinkti patarėjai – pareigūnai yra tikrieji jo patarėjai? Mat šalia jo gal esama asmenų, kurių patarimai daugiau reiškia, negu tų oficialiųjų? Jei tokių yra, tai kaip juos atpažinti, kur jie veikia, kas jie ir kur? Turbūt nedaug suklystume manydami, kad tokie slaptieji patarėjai gali būti artimi draugai, giminės, krašto ekonominį gyvenimą atidžiai sekantys verslininkai, gal net užsienio žvalgybų agentai, arba asmenys, kuriems rūpi krašto politika ir valdymas. Kas ir kaip bebūtų, ir eiliniams žmonėms, ir vadovaujantiems praktiškai neįmanoma išvengti ryšių su kitais, jei kas to ir norėtų. Bendrauti visiems reikia, o juo aukščiau valdžioje, juo ir tas bendravimas darosi sudėtingesnis. Užtat vadovavimo atsakomybę prisiėmusiems neužtenka vien tik išminties – reikia apdairumo ir tvirtumo, kad iš visų pusių plūstantys patarimai nesuviliotų maininkauti – ką aš tau, tą tu man. Nes pareigų panaudojimas bet kokiems savo asmeniniams tikslams yra nusikaltimas, aptariamas visų demokratinėse valstybėse konstitucijose. Vakaruose gana atidžiai sekama naudos sandūra (conflict of interest). Lietuvoje minimas vadinamasis "švogerezizmas" yra neabejotinas draugysčių, įtakų, patarimų mišinys. Jo reikėtų kaip galima greičiau atskratyti. Tokios neformalios, bet veikiančios, sąrangos nejuokiamas patarnauja ir korupcijai, kurios dar jokia valdžia neįveikė. Birželio 13 d. Lietuvos piliečiai rinks naują valstybės vadovą. Tai gera proga balsuotojams rimčiau pagalvoti apie tinkamesnius asmenis valstybei valdyti ir nebekartoti padarytų klaidų, už kurias tenka visiems mokėti. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Nauji karo laivai

Kanados karo laivynas daugiau nei prieš 30 m. nutarė paversti savo pirmą ir paskutinį lėktuvnės metalo laužą. Kanados ministras pirmininkas Paul Martin paskelbė, kad karo laivynui jau yra užsakyti trys didžiuliai laivai, kurių statybos planavimas pradėtas prieš 11 metų. Kiekvienas iš jų kainuos daugiau kaip 700 milijonų dolerių. Pirmojo laivo teks laukti 2015 metais. Laivas galės gabenti apie 200 karių ir jų ginkluotę, įvairias transporto priemones ir turės atsarginio skysto kuro talpyklą. Dvigubu dugnu padengtas, jis galės plaukioti Kanados šiaurės salynuose, nors visiškos ledlaužio paskirties jis negalės atlikti. Savo iškrovų angoje turės du desantinius laivus, galinčius gabenti po 80 tonų krovinius. Laivas bus 200 metrų ilgio, 30 pločio, reikalaujantis 8,5 metro dugno, su 165 žmonių igula galės išvystyti 40 km/val. greitį ir plaukti nepapildytas ku-

ru 20,000 km. Ginkluotė nenustatyta, tačiau turės nusileidimo aikštes keturiems, naujesnio tipo malūnsparniams, kurie bus pristatomi kariuomenei tuo pat metu kaip ir laivai. Reikalui esant laivas galės būti paverstas plaukiojančia 200 lovų ligonine.

Septyniadešimt pirmųjų čiabuvių vadų ir apie 20 fed. valdžios ministrų š.m. balandžio 18 d. susirinkę Otavoje, sprendė tolesnį tarpusavio bendravimo klausimą. Ministras pirmininkas Paul Martin nori pagerinti 1,4 milijono čiabuvių (pripažintų indėnų, inuitų ir kt.) ekonominę padėtį, pakelti jų išsilavinimo lygį, sveikatos būklę ir galimai gyvenimo amžiaus vidurkį. Ypatingas dėmesys bus kreipiamas į ekonominį savarankiškumą, tačiau pradžioje bus stengiamasi aprūpinti čiabuvių tinkamesnėmis gyvenvietėmis. Ministras pirmininkas nori savarankiškesnės, atviresnės, bet greitį ir plaukti nepapildytas ku-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Verbų sekmadienis prie Vilniaus arkikatedros

Nuotr. R. Piečaitienės

Artėja didžioji jaunimo šventė I

Renginiai dvyliktajai tautinių šokių šventei Čikagoje liepos 3 dieną

GENOVAITĖ BREICHMANIENĖ

Šuoliais artėja 2004 m. liepos 3, kai į Čikagą vėl suskris būriai lietuviško jaunimo pabendrauti vieni su kitais, pasidalinti prisiminimais, išraizgyti Rosemont arenos grindis raštais ir kartu išgyventi jaunatvišką džiaugsmą lietuviško tautinio šokio sukuryje. Jaunimą šokis traukia, uždega ir kviečia jungtis vienan būrin. O dar ir praėjusio vasaros įspūdžiai iš Dainų šventės Vilniuje labai gyvi. Kaip ir praityje, ir šią šventę rengia JAV ir Kanados lietuvių bendruomenės. Labai gaila, kad nepavyksta atgaivinti ir Dainų šventės išvijoje, nors spaudoje dar vis atsiranda entuziastų, raginančių kad ir mažesnes apimties šventę surengti, o gal net ir prie šokių šventės prisijungti. Galbūt ateityje toks sprendimas ir bus priimtas.

Žvilgsnis atgalios

Pirmoji tautinių šokių šventė įvyko Čikagoje 1957 m. birželio 30 d. Didžiausios šios šventės iniciatorius ir šventei rengti komiteto pirmininkas buvo Bruno Shotas – sūnus senesniųjų lietuvių ateivių. Šventė įvyko dar pirmajame dešimtmetyje nuo prasidėjusios emigracijos iš Vokietijos DP stovyklų į JAV, Kanadą ir Australiją.

Į rengėjų komitetą buvo įtraukti ir naujieji ateiviai, kurie dar Lietuvoje buvo susipažinę su atgimstančiu liaudies menu.

Tai Leokadija Brazdienė, Bronė Jameikienė, Irena Šilingienė, Juzė Vaičiūnienė ir kiti.

Čikagoje buvo susibūręs didžiausias naujų lietuvių imigrantų skaičius ir čia buvo patogi vieta – amfiteatro arena. Ši šventė buvo pirmas bandymas, ir meniniu atžvilgiu ji nebuvo viena iš pirmiausių, bet koks buvo džiaugsmas, kad mes, atsidūrę toli nuo Tėvynės ir naujai kuriai šiame krašte, įstengėme suvažiuoti iš tolimiausių Amerikos ir Kanados vietovių, susijungti į bendrą ratą ir kartu šokti ir dainuoti.

Gal mūsų jaunimas nebuvo labai gražiai pasipuošęs autentiškais tautiniais drabužiais, bet, kai lietuviškų maršų muzikai palydint, viena po kitos į areną žygiavo lietuviško jaunimo gretos, nes vienam ten esančiam žiūrovui ir džiaugsmo asarų išspaudė...

Vos paskutiniams muzikos aidams nutilus, buvo aišku, kad t.š. šventės vyks ir toliau, nes ši pirmoji buvo atidariusi kelią ir sekančioms. Besirengiant šiai šventei išryškėjo ir įvairūs trūkumai: šokių aprašymų, patyručių mokytojų stoka, menkas jų pasirošimas ir kita.

Pamažu viskas keitėsi ir tobulėjo. Tačiau pasirengimas II šventei užtruko 6 metus, o III – 5 metus. IV šventė įvyko po 4 metų, nes jaunimas, besiskirstydamas į namus, apgailestavo, kad ir vėl ilgai teks laukti sekančios šventės. Tai pasidarė tradicija, ir šventės vyksta kas ketveri metai. Per tą laiką buvo pada-

ryta didelė pažanga. Atsirado lietuviški tautinių drabužių audėjų, kurios išpuošė mūsų jaunimą. Prie orkestro prijungtas mišrus choras ir liaudies instrumentų orkestras labai pakėlė programos lygį ir t.t.

Pasiruošimai šventėms

Šio mano straipsnio apimtis neleidžia apžvelgti kiekvienos šventės, tad tik bendrais bruožais paminėsiu jų raidą ir pasikeitimus. Po pirmosios šventės įsteigtas lietuvių tautinių šokių institutas – LTSI, kurio tikslas buvo naujo repertuaro sudarymas ir aprašymas, pasitobulinimo kursų mokytojų organizavimas, supažindinimas jų ne tik su pačiais tautiniais šokiais, bet ir su lietuvių tautiniais drabužiais, liaudies instrumentais, šokių aprašymais ir t.t. Mokytojų kursų lankydavo visada daug jaunų mokytojų arba ir vyresnių, norinčių pasitobulinti. Buvo kviečiami lektoriai įvairių sričių menininkai – specialistai: A. Tamošaitis, Z. Lapinas, Gr. Vokietaitė-Armonienė, K. Marijošienė, J. Matulaitienė, G. Gobiene, G. Breichmanienė, L. Sagsys, L. Kisielinė ir kitos vyresnės mokytojos.

Šventės augo šokėjų skaičiumi ir pasiruošimu. Baigiant ketvirtąją šventę, buvo lyg ir išdirbtas visas planas kaip šventės rengti ir kuo gražiau jas pristatyti žiūrovui. Šventei rengti komitetas turėjo daug darbo įvairiose srityse, bet šventės pasisekimas priklausė nuo meninės programos paruošimo, išplanavimo ir pristatymo, nes tai yra viso šio renginio pagrindinė dalis, ir jai yra skiriamas didžiausias dėmesys. Todėl labai svarbu, kad mokytojai būtų pasiruošę, suprastų ko iš jų reikalaujama ir tinkamai paruoštų savo grupes.

Naujos atžalos

Dabar, kai į praeitį galima žvelgti ir kritiškai žvilgsniu, reikia tik pasidžiaugti, kad šioje srityje buvo pasirinktas teisingas kelias. Iš mūsų t.š. grupių, iš nuolat rengiamų pasitobulinimo kursų išaugo gana gražūs būrys naujų mokytojų, kurie yra gerai pasiruošę. Jie perėmė LTSI vadovybę ir rengia bei vadovauja vis dar su entuziazmu išvijos tautinių šokių šventėms.

Pradedant devintąją šventę, meninės dalies vadovėmis yra iš mūsų t.š. grupių išaugusios mokytojos: D. Dzikienė, V. Fabianovich, R. ir J. Karasiejai ir dabartinės šventės – R. Poskočienė. Kiekvienoje grupėje ar ansamblyje vis atsiranda gabesnių ir dirbti norinčių jaunuolių, kurie dar būdami šokėjais pradeda vadovauti jaunesniems šokėjams ir tuo būdu padeda vy-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Lankėsi ŠAS vadas

Balandžio 19-20 d.d. Lietuvoje lankėsi vyriausiasis ŠAS (NATO) jungtinių pajėgų Europoje vadas generolas James L. Jones. Jis buvo priimtas seime, susitiko su laikinuoju seimo pirmininku Česlovu Juršenu ir kitais pareigūnais. Č. Juršenas svečiui patvirtino, jog Lietuva nesiitrauks iš pavojingų tarptautinių užduočių; šiai nuostatai pritaria ir šalies vadovybė bei pagrindinės politinės partijos. Svečias pasidžiaugė, kad Lietuva ir kitos naujos narės suteiks ŠAS-ai daugiausia energijos, kalbėjo apie ŠAS vadovybės ryšių su narių parlamentais svarbą. Jis pažymėjo, kad parlamentai turėtų kuo daugiau žinoti apie ŠAS bei daug dėmesio skirti visuomenės informavimui, kad žmonės suprastų, ką ŠAS veikia, kokie šios organizacijos siekiai.

Ryšiai su Olandija

Balandžio 20 d. Lietuvoje viešėjo Olandijos karalystės gynybos ministras Henricus Gregorius Jozeph Camp, rašo LG-TIC. Ši valstybė kitą pusmetį pirmininkaus Europos sąjungai (ES). Susitikime su Lietuvos krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi buvo aptartas ES karinių struktūrų kūrimas, tarptautinių taikos palaikymo veiksmų perspektyvos, ŠAS (NATO) ir ES veiklos derinimas reaguojant į krizes Lietuvoje.

Svečio teigimu, ES laukia atsakinga misija perimti iš ŠAS vadovavimą taikos palaikimo užduotyse Bosnijoje ir Hercegovinoje, tęsti ES greitojo reagavimo pajėgų kūrimą. Nuo kitų metų vandens valymo komanda kartu su Olandijos atstovais dalyvaus ŠAS greitojo reagavimo pajėgose.

Lietuvos kariai Afganistane

Balandžio 7 d. Lietuvos kariuomenės specialiuji užduočių junginio "Aitvaras" 38 kariai vyko į Afganistano karinę bazę Baramė ir pradėjo pasirėngimą misijai. Tai trečiasis eskadronas, dalyvaujantis antiteroristinėje veikloje "Tvirta taika". Tarnyba truks šešis mėnesius. Lietuvos kariai atliks specialiosios žvalgybos, patuliavimo bei kitas specialiujų pajėgų užduotis.

Lietuvos kariai veikia JAV specialiujų pajėgų sudėtyje, savarankiškai vykdo užduotis, tačiau administracinį vadovavimą atlieka Lietuvos kariuomenės lauko pajėgų vadovybė. Lietuvos kariuomenėje formuojamas specialiuji užduočių junginys "Aitvaras", kurį sudaro jėgerių batalionas, Ypatingosios paskirties tarnybos bei kitų karių vienetų kariai. Pajėgas sudarys tik profesionalios tarnybos kariai.

Sutartis su Kanada

Otavoje balandžio 16 d. pasirašytas Lietuvos užsienio reikalų ministerijos (URM) ir Kanados tarptautinio vystymo agentūros ("Canadian International Development Agency") tarpusavio supratimo memorandumas

dėl Lietuvos dalyvavimo Oficialiosios plėtros pagalbos Vidurio Europoje (ODACE) programoje. Kaip praneša URM, Lietuvos vardu sutartį pasirašė ambasadorė Kanadoje Sigutė Jakštonytė.

Kanados tarptautinio vystymo agentūros ODACE programa yra skirta Kanados partnerių institucinių gebėjimų stiprinimui administruojant ir įgyvendinant plėtros bei pagalbos politiką, trišalių projektų įgyvendinimui teikiant pagalbą besivystančioms valstybėms. Agentūra nuo 1991 m. teikia techninę pagalbą įgyvendinant demokratines ir ekonomines reformas Lietuvoje. Šio memorandumo pasirašymas, ambasadorės teigimu, pradeda naują Kanados ir Lietuvos bendradarbiavimo istorijos tarpą, nes Lietuva iš valstybės gavėjos tampa davėja.

Populiariausi politikai

ELTA-LGTIC žiniomis, visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro "Vilmorus" balandžio 1-5 d.d. surengtos apklausos rezultatai rodo, kad tarp politikų, geriausiai atstovaujančių žmonių interesams, užtikrintai pirmąją poziciją pirmininkas Algirdas Brazauskas. Jo įvertinimai šiemet kilo, balandį pasiekė 21.1%.

Antroje patikimiausių politikų vietoje – buvęs prezidentas Valdas Adamkus (14.9%). Pakilo trečioje vietoje esančio Darbo partijos vado, seimo nario Viktoro Uspaskichio įvertinimas – jį palaikė 14.6% apklaustųjų. Tik 10% jų tuo metu dar palaikė pašalintą prezidentą Rolandą Paksą. Jo buvęs rėmėjas ir patarėjas Jūrius Borisovas apie R. Pakšą atstatydamas seime balsavimą sakė, jog tai teisingas sprendimas. "Jis nieko politikoje nenuveikė, nemokėjo surinkti komandos ir buvo pernelyg silpnas", rašė *Klaipėda*. Visuomenės veikėjų viršūnėje liko policijos generalinis komisaras Vytautas Grigaravičius, netoli atsiliekant laikinajam seimo pirmininkui Česlovui Juršenui.

Lankėsi Ukrainos pareigūnas

Balandžio 15 d. Vilniuje lankėsi Ukrainos gynybos ministras Jevgenijus Marčukas. Su Lietuvos krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi jis aptarė Ukrainos pasirėngimą įsijungti į ŠAS (NATO), galimas Lietuvos pamokas šiuo atžvilgiu, bei abiejų valstybių karių dalyvavimą tarptautinėse misijose Balkanuose.

Ukrainos gynybos ministras jau yra pristatęs naują gynybos strategiją bei kitų kariuomenės reformos projektus Briuselyje. L. Linkevičius teigė, jog KAM žinovai galėtų pasidalyti patirtimi doktrinų rengimo, biudžeto sudarymo, išteklių planavimo, viešųjų ryšių bei kitose srityse. Ministras kalbėjo apie padėtį Irake ir karių dalyvavimą šioje misijoje. Svečias pažymėjo, kad Ukraina neketina atšaukti savo karių iš Irako.

RSJ

Šiame numeryje

Patarimai ir patarėjai

Neužtenka vien tik išminties – reikia apdairumo ir tvirtumo

Artėja didžioji jaunimo šventė I

Besirengiant šiai šventei išryškėjo ir įvairūs trūkumai

Keistina Lietuvos konstitucija

Skirti narius į seimą pagal partijų sąrašus yra nepriimtina

Tarp Vakarų ir Rusijos

Rusija nebombarduos Briuselio, bet mes bombas ant Vilniaus

Laisvės kovų atminimas

Išvijos trūsas per tėvynės okupacijos laikotarpį davė rezultatų

"Nelikę nušalyje"

Užmarštin eina herojiškiausia pasipriešinimo okupantams epopeja

Melas ir kalbos vingrybės

Kiekvienas ištartas žodis jau nėra absoliuti tiesa

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

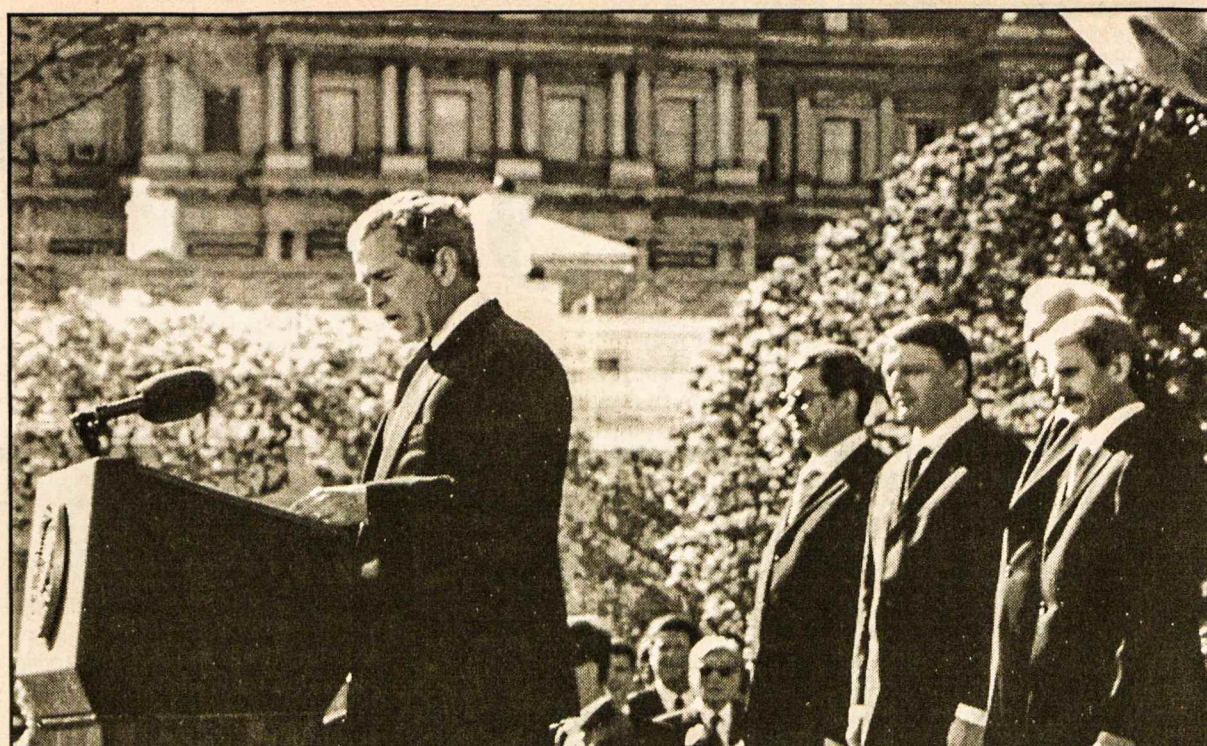
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzib@pathcom.com
www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$50, rėmėjo – \$60, garbės – \$70. Oro pašto ir užėjus – \$170, paprastu pašto – \$60.
Amerikoje – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalų kreiptis į "TZ administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. Subscriptions: regular \$50.00, patron \$60.00, sponsor \$70.00 per year. Airmail overseas – \$170, regular mail overseas – \$60. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation dept. 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

Amerikos prezidentas G. W. Bush Vašingtone taria žodį Lietuvos ir kitų posovietinių valstybių priėmimo į NATO progą. Tarp stovinčių atstovų – Lietuvos min. pirm. A. Brazauskas

Keistina Lietuvos konstitucija

Kitų demokratinė kraštų praeities pavyzdžiai

L. RADZEVIČIUS

Lietuvos rytas kovo 10 d. laidoje išspausdino reportažą antrašte: *Duguma Lietuvos gyventojų jaučia nostalgiją sovietinei praečiai, rodo tyrimai*. Straipsnyje yra pateikiami Tėvynės sąjungos ir Demokratinės politikos instituto užsakymu atliktos visuomenės apklausos duomenys, kuriuos seime surengtoje spaudos konferencijoje pristatė Tėvynės sąjungos partijos vadas Andrius Kubilius.

Pasirodo, 53,5% apklaustųjų žmonių mano, kad sovietmečiu gyventi buvo geriau. Iš taip galvojančių net 77% per sekančius seimo rinkimus žada balsuoti už rusų (Lietuvos piliečio) Uspaskich (įsteigtą Darbo partiją). Kadangi per apklausą atsiliepė 1008 žmoniai, statistikai rezultatas yra labai patikimas.

Kodėl visuomenė yra taip nusivylusi nepriklausomybės pasiekimu? Vieni aiškina, kad nostalgija sovietinei praečiai tai tik prisiminimai prabėgusių jaunystės..., kiti, kad sovietiniais laikais socialinės garantijos buvo geresnės. Niekas oficialiai nesako, kad galbūt daugelis žada balsuoti už Darbo partiją todėl, kad Uspaskich ragina keisti konstituciją; į seimą būtų galima pateikti tik gavus tiesioginius rinkėjų įgaliojimus, o ne per partijų sąrašus.

Paskirti įstatymų leidėjai – tai kolonijų valdymo modelis, kuris buvo naudojamas prieš 250 metų, kai Europą (ir Ameriką) valdė karaliai ir karaliukai, vykdomoji valdžia buvo aristokratijos sluoksnis. Britanijos ir Prancūzijos kolonijose šiaurės Amerikoje, faktiškai valdžia buvo skirta gubernatorių rankose, o vietinių įstatymų leidyba buvo tarybos rankose, kurių nariai buvo ne renkami, bet skiriami. Tarybose susikūrė aristokratų sluoksnis, kurio nariai greitai

jos jaunimas, po to įsitraukė lietuviai. Rožinio pabaigoje popiežius pasakė trumpą kalbą, pabrėždamas, jog universitetų jaunimui tenka svarbus vaidmuo kuriant vieningą Europą, kur krikščioniškasis paveldas neturi būti pamirštas. Baigdamas popiežius sveikino jaunimą įvairiomis kalbomis, įskaitant lietuvių.

įsigijo didelių valdiškos žemės plotus, sudarė savo luomui įvairias privilegijas.

Po Britanijos ir Prancūzijos karų, šiaurės Amerikos kolonijos (įskaitant ir Kvebeko provinciją, kurią Prancūzija valdė 150 metų) atsidūrė Anglijos valdžioje. "Karališkoji deklaracija" (Royal Proclamation) 1763 m. valdžią iš karinės organizacijos perdavė civilinei administracijai, tačiau ta vietinė valdžia buvo labai ribota. Tai sukėlė daug nepasitenkinimo tose 13 kolonijose, kuriose vėliau susikūrė JAV.

Kai 1774 m. Britanijos parlamentas išleido Kvebeko įstatymą (The Quebec Act), kuris ne tik kad sukūrė palankias sąlygas prancūzų kolonistams, bet ir draudė 13 anglų kilmės apgyventoms kolonijoms plėstis į vakarus nuo Ohio upės, tai buvo interpretuojama kaip tironijos išraiška. To užteko, kad dviejų metų laikotarpyje prasidėjo Amerikos revoliucija. Jos deka gimė demokratinės respublikos modelis, kurio kertonis akmuo yra principas: leisti įstatymus ir užduoti gyventojams mokesčius turį teisę tik tiesiogiai piliečių išrinkti atstovai aukščiausiose valdžios institucijose. Ten buvo nustatyta ir valdžios pasidalinimo principai.

Po Amerikos revoliucijos tie, kurie kovojo Britanijos kariuomenėje, arba nepirėję atsisakymui nuo Britanijos, masiškai traukėsi į likusią Anglijos kolonijos teritoriją (dabartinę Kanadą). Tačiau čia jie negavo teisės valdyti kraštą per savo išrinktus atstovus. Valdė skiriamieji gubernatoriai, įstatymus leido, vyriausybę sudarė, teismus ir mokyklas administravo kolonijų aristokratai, kurių sudarė turtuoliai oligarchai, "bebrų aristokratai", anglikonų vyskupai. Tas ilgas metų tarpas pasižymėjo valdiškos žemės grobstymu (įteisintais būdais) ir viso

keriopa korupciją. Visuomenės pasipiktinimas virto ginkluotu maištu 1837 m. Tai, kas vyko Amerikoje prieš 200 metų, šiandien vyksta Lietuvoje. Lietuvius šiandien valdo tie, kurie neturi pasitikėjimo visuomenėje, kurie nėra atsakingi žmonių tiesioginiai išrinkti institucijai.

Kad reikalai pakryptų į gerąją pusę, nereikia išrasti naujų valstybės valdymo principų, nereikia naujos konstitucinės teorijos. Reikia tik politinės valios pakeisti konstituciją, kad į seimą būtų renkama tik tiesioginių balsavimu rinkėjų įgaliojimus gaunantys asmenys. Politinės partijos turi mažai narių. Dėl to teisę skirti narius į seimą pagal partijų sąrašus yra nepriimtina. Seimo nariai negali būti privilegijuoti apdrausti nuo atsakomybės piliečiams.

Istorijoje labai retai pasitaiko, kad "valdančioji aristokratijs" savo valia perduoda sprendžiamąją valdžią demokratiskai visuomenės išrinktiems atstovams. Lietuvoje aukščiausioji taryba, rengdama konstitucijos įstatymą, irpi nesugebėjo atsispirti pagundai užsiitinkinti vietą sekančiuose seimuose. Tai viena svarbių priežasčių, dėl kurių visuomenėje seimu ir politinėmis partijomis pasitiki tik labai mažas nuosimtis apklautųjų. Didžiama gyventojų nenori privilegijuoto "valdžios aristokratijs" luomo. Gal todėl rusas Uspaskich ir jo naujai sukurta Darbo partija po sekančių seimo rinkimų gali atsidurti prie valstybės vairo. Dėl to bus kalti ne "runkeliai", bet "aristokratai", kurie nepriima demokratinės respublikos principo, per 200 metų pasivertinusio kaip geriausio ir piktiausia valdymo tarybinių padėtimi. Tik tiesioginius įgaliojimus iš rinkėjų gavęs seimas gali kelti pasitikėjimą šia institucija ir išvesti valstybę iš dabartinės krizės.

Artėja didžioji jaunimo...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

riausiai grupės bei ansamblio vadovai, patys įsigyja praktikos ir pasitikėjimo savimi.

Mūsų svečiai

Visas šias šventes rengia JAV ir Kanados Lietuviai bendruomenės. Mūsų šventėms augant ir stiprėjant buvo atkreiptas dėmesys ir į tolimesnių žemynų lietuvišką jaunimą, suteikiant jiems finansinę paramą ir kviečiant dalyvauti. Pirmą kartą trečiojoje šventėje sulaukėme svečių iš Pietų Amerikos Urugvajaus, o jau kevirtoje kartu su mumis šoko Vokietijos "Ratukas", Brazilijos "Nemunas", Urugvajaus "Ažuolynas". Pirmą kartą iš laisvos Lietuvos į devintąją šventę atvyko Klaipėdos "Vėtrungė".

Dabar ir išeivijos šokėjai, ir dainininkai yra mielai laukiami

svečiai Lietuvos Dainų šventėse ir Šokių dienos Vilniuje. Tą dieną Vilniuje šoka visa Lietuva. Ypatinai gražiai išplanuota buvo praėjusios 2003 m. vasaros Šokių diena, kurios tema buvo *Mes – žalias gyvybės medis*.

Labai vaizdžiai žiūrovams prieš akis išaugo tas "medis". Mūsų šventės vyksta paprastai ledo ritulio arenose, tad ir šokėjų skaičius būna ribotas, nereikia bijoti lietaus. Bet mūsų yra per mažą, tad galime tik gėrėtis tuo, kas vyksta Lietuvoje ir pagal išgales nuvykti į Vilnių.

Tačiau mūsų šventės turi savo charakterį ir mes džiaugiamės, kad jos ir dabar vyksta, kad yra gauses, užima mūsų jaunimo laisvalaikį, supažindina su lietuvių liaudies menu, o šventės metu patirti išgyvenimai verčia didžiulius, kad esame lietuviai.

Ata

lakūnui DARIUI IŠGANAIČIUI

tragiškai žuvus Lietuvoje, jo motiną LAIMĄ, mūsų choro narę, jos vyrą, dukrą ir visus artimuosius netekties valandą nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdimės –

Anapilio parapijos choras

SPAUDOS BALSAS

Tarp Vakarų ir Rusijos

Rusijos valdžios oficiozas *Rossijskaja Gazeta* š.m. kovo 18 d. laidoje rašo: "ŠAS kariški lėktuvai pradės raizyti trijų Baltijos valstybių oro erdvę jau nuo balandžio 2 d., t.y. pirmą šių respublikų įstojimo į ŠAS dieną. Lietuvos ir Estijos parlamentai jau ratifikavo įstojimo į Sąjungą dokumentus.

Planuojama, kad keturi kariški lėktuvai, kilnojamo radaro įrengimai ir apie 100 skraidymo ir technikos personalo asmenų balandžio pirmą dieną atvyks iš Danijos į Vilniaus aerodromą. Pagal Danijos min. pirm. A. F. Rasmussen žodžius Baltijos šalyse pačios negali vykdyti karinių išpareigų, prasidedančių balandžio pirmąją, ŠAS narystės, dieną, įskaitant oro erdvės apsaugą, todėl Danija ateis joms į pagalbą. Sąjungos pasirinkimas Lietuvos naudai yra akivaizdus. Susieta su oro apsauga infrastruktūra visada net buvo aukštesnio lygio negu Latvijos ir Estijos".

Tuo pačiu klausimu Maskvos dienraštis *Nezavisimaja Gazeta* š.m. kovo 23 d. laidoje rašo: "Ryšium su ŠAS plėtra Rusija gali peržiūrėti savo karinę doktriną ir branduolinių jėgų gamybą. Apie tai Krašto apsaugos min. S. Ivanov pasisakė žurnalo *Rusija ir globalinė politika* skiltyje. Tokio griežto pasisakymo priežastimi buvo Sąjungos planai laikyti Lietuvos teritorijoje keturis F-16 naikintuvus trijų Baltijos kraštų, kurie nuo balandžio 2 taps pilnateisiais ŠAS nariais, oro erdvės kontrolei. S. Ivanov trečiądienį Tvere, kur jis tikrino 32-oro oro apsaugos korpuso pasirušimą, pareiškė, kad Rusija laukia paaiškinimo dėl galimų ŠAS įrengimų ir pajėgų netoli jos sienų, pirmoje eilėje Baltijos šalyse. Be to, pasak ministro, "Rusija imsis tinkamų priemonių tuo atveju, jeigu ŠAS karinių struktūrų plėtra Baltijos valstybių teritorijoje sudarys grėsmę".

Toronto rusų savaitraštis *Russian Canadian INFO* š.m. balandžio 6 d. laidoje išspausdino kraštutinio Rusijos politikos V. Žirinovskio pasisakymą: "Teritorija, kurią dabar galės kontroliuoti ŠAS naikintuvai, pasieks Smolenską ir Kalugą (...) Rusija nebombarduos Briuselio, bet mes bombas ant Vilniaus, Rygos ir Talino". Žirinovskio pasisakymas aiškiai nurodo Baltijos kraštų oro erdvės apsaugos reikalingumą.

Lietuvių-lenkų santykiai

Varšuvos žurnalas *Polityka* š.m. kovo 27 d. laidoje išspausdino

• Kai mirštame, turime savo delne tik tai, ką atidavėme kitiems. (Peter Maurin)

MIRTIES PRANEŠIMAS

A.a. IRENA MAČIULYTĖ-KUNII

mirė š.m. kovo 31 d.

po kovos su vėžio liga, sulaukusi 50 metų amžiaus, Jono ir Elenos Mačiulių (Aylmer, ON) dukra, gyvenusi Japonijoje.

Ji 1979 m. gavo Rytų Azijos studijų bakalaurą iš Jochi universiteto Tokijo mieste, o 1981 m. įsigijo magistrės laipsnį Japonijos studijų srityje Toronto universitete. Dar metus gilinosi Harvard universitete ir 1984 m. baigė Japonijos istorijos doktorato mokslus Tsukuba universitete, gavusi Japonijos švietimo ministerijos stipendiją. Nuo 1984-1987 ji dirbo kaip vertėja ir žurnalistė Tokijo "Kyoto News", nuo 1987-1990 buvo "Associated Press" žurnalistė. Ji 1990 m. tapo "Reuters" korespondente, rašiusi apie Japonijos politiką, Japonijos ir JAV prekybą, Japonijos ir Rusijos ryšius. Ji yra keliausi kartu su keliais Japonijos premjeriais į Aziją ir JAV, taip pat su imperatoriumi Akihito jo pirmoje kelionėje į Pietryčių Aziją. Irena 1991 m. rugsėjo mėn. buvo pirmoji užsienio korespondentė, bet kada lydejsi imperatorių ir jo žmoną į Pietryčių Aziją. Ji buvo "Time-Life" korespondentė nuo 1994 iki 1998, tada 1998 m. perėjo į "Business Week Magazine", kur ji dirbo iki savo mirties.

Liko liūdinantis jos vyras Osamu Kunii, su kuriuo susituokė prieš 25 metus, sesuo Floretta Skudder, brolis Edvardas Mačiulis ir sūnėnai bei dukterėčios. Gedulinės Mišios vyks birželio mėnesį, kai jos sudeginti palaikai bus laidojami prie kitų šeimos mirusiųjų Delhi, Ontario.

RELIGINIAME GYVENIME

Kryžiaus kelio apmąstymas buvo surengtas kovo 12-13 d.d. Birštone jaunimo vadovams iš Alytaus, Aukštadvario, Birštono, Darsūniškio, Jiezno, Kalvių, Kruonio, Paparčių, Pivašiūnų, Punios, Semeliškių, Stakiškių, Užugosio, Vievio, Zaslų ir Žiezmarų. Pasidalinta mintimis tema *Kaip atrodo mano svajonių gyvenimas*. Pasitelkus skaidrėmis buvo apmąstomas Jėzaus eitas Kryžiaus kelias. Diena baigta Mišiomis Birštono šventovėje. Kita rytą kun. Žydrūnas Vabuolas kalbėjosi su jaunimu tema *Kryžiaus kelias – ne tik senų žmonių malda*, po pietų Kaišiadorių vyskupijos Jaunimo centro vadovas kun. Mindaugas Sabonis dalyvius supažindino su pasninkavimo tradicijomis.

Katalikiškojo judėjimo *Communione e liberazione* nariai iš Italijos bei Vilniaus ir Molėtų susirinko vasario 28 d. Molėtų parapijos namuose. Dalyviai buvo parengtas pokalbis tema *Buvimas drauge*. Diskusijoms paskatinti buvo išdailinti tekstai su Šventojo Rašto ir žymių asmenų mintimis apie draugystę. Pabrėžta, jog krikščionims Kristus yra pats didžiausias, pirmiausias ir tikriausias Draugas. Kitas judėjimo dalyvių susitikimas vyks Vilniuje, Šv. Jono Teologo vienuolyne, kur tėvas Reno Marija kalbės apie išpažintį.

Kauno I dekanato kunigų susirinkimas įvyko Kauno Gerojo Ganytojo parapijoje kovo 9 d. Jo metu paminėtas VDU Katalikų teologijos fakulteto dekanas, mons. doc. teol. dr. Vytauto Stepono Vaičiūno 60 metų jubiliejus ir 25 metų pedagoginio darbo sukaktis. Dalyvavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius, jo augaliarų vyskupas dr. Jonas Ivanauskas, Kauno arkivyskupijos dekanatų dekanai, Kauno seminarijos atstovai ir kiti kunigai bei Kauno ir Vilkiaviškio parapijų atstovai. Mons. Vaičiūnas susirinkusiems papasakojo apie nuo vaikystės brandusį pašaukimą, sunkų kelią į kunigystę sovietmečio laikais, pedagoginį darbą seminarijoje bei teologijos fakultete. Jis per 25 metus išauklėjo ir išleido šimtus kunigų ir teologų. Jį sveikino arkivysk. Tamkevičius bei kun. dekanas Vytautas Grigariavičius.

Seminarų ciklas "Ateikite visi" Kaišiadorių vyskupijoje prasidėjęs 2003 m. spalio mėnesį, užbaigtas kovo 6 d. Jį parengė ir vedė Vilniaus arkivyskupijos Katechetikos centro vadovė Giedrė Rugevičiūtė ir tikybos mokytoja metodininkė Virginija Narušienė. Seminariuose vyskupijos parapijų katechetai ir tikybos mokytojai studijavo Katalikų Bendrijos mokymą apie Sutaikinimo ir Eucharistijos sakramentus, tinkamą vaikų parengimą jų šventimui, nagrinėjo jų teologiją ir liturgiją bei išsamiai supažino su centro parengta vaikų rengimo programa "Ateikite visi". Keturių dienų seminarų ciklą, kuriame 14 valandų buvo skirta teoriniams ir 10 valandų praktiniams užsiėmimams, užbaigė ir pažymėjimus gavo 17 katechetų iš 12 vyskupijos parapijų.

Dievo gailestingumo paveikslas bus perkeltas į buvusią Švč. Trejybės šventovę Vilniaus arkivyskupo metropolito kardinolo Audrio Juozo Bačkio įsakymu nr. 42, pasirašytu š.m. kovo 8 d. Paveikslą 1934 m. Vilniuje nutapė menininkas Eugenijus Kazimierowski, laikydamasis nurodymų ir prižiūrimas šventosios ses. Faustinos Kowalskos. Ji 1931 m. vasario 22 d. regėjime išgirdo Jėzaus žodžius: "pagal vaizdą, kurį matai, nutapyk paveikslą su užrašu: Jėzus, pasitikiu Tavimi. Pažadu, kad siela, kuri gerbs šį paveikslą, nežus. Taip pat pažadu jai pergale prieš jos priešus jau čia, žemėje, o ypač mirties valandą. Aš apginsiu ją, kaip savo paties garbę". 1935 m. pirmą

jį savaitę po Vėlykų paveikslas tris dienas buvo viešai pagarbai iškeltas Aušros Vartų koplyčioje. Vėliau jis klyjojo iš vietos į vietą. Arkivyskupo Maskvoje Tadeušo Kondrusievičiaus ir Gardino vyskupo Aleksandro Kaškievičiaus rūpesčiu jis buvo grąžintas iš Naujosios Rūdos šventovės Gudijoje į Vilnių, dėl atsigavimo priglautas Šventosios Dvasios šventovėje. Š.m. balandžio 18 d. per Dievo gailestingumo šventę, buvusi Švč. Trejybės šventovė iškilmingai konsekruota Dievo gailestingumo šventovė. Kardinolas nurodymu, šioje šventovėje kiekvieną dieną meldžiamasi lietuvių bei lenkų kalbomis, taip pat sudaromės sąlygos visų tautų maldininkams melstis savo gimtąja kalba ir garbinti Dievo gailestingumą.

Filmas *Kristaus kančia*, kurią sukūrė Mel Gibson, Vatikano atstovų spaudai Joaquín Navarro-Vallsa nuomone, nėra antisemitinis. Jis apie tai kovo 11 d. paskelbė straipsnį Italijos dienraštyje *Il Messaggero*, pareiškdamas, jog filmas yra evangelijų perteikimas, todėl, kaip ir pačios evangelijos, negali būti antisemitinis. Taip pat Šventasis Tėvas nebūtų susilaikęs nuo viešų komentarų apie tai. Popiežiausios visuomenės komunikavimo priemonių tarybos prezidentas arkivyskupas John Foley tą patį atsakė *Anti-Defamation League* Abraham Foxmanui ir Romos vyriausiajam rabinui Riccardo Di Segni.

Popiežius Jonas Paulius II kovo 13 d., minint Europos universitetų dieną, su Lietuvos ir kitų 9 būsimų Europos sąjungos valstybių akademiniu jaunimu jungėsi į bendrą Rožinio malda televizijos tiltą. Valandą prieš Rožinio malda Lietuvos jaunimas susirinko Vilniaus Šv. Jonų šventovėje į forumą *Bažnyčia ir universitetas Lietuvoje žengiant į Europos sąjungą*, kurį surengė Lietuvos vyskupų konferencija kartu su universitetinės sielovados delegatu kun. doc. dr. Arvydu Ramonu. Šis apžvelgė popiežiaus apaštališkąjį paraginimą *Ecclesia in Europa*. Diskusijoje dalyvavo kardinolas Audrys Juozas Bačkis ir vyriausybės kanclerio pavaduotojas Europos sąjungos klausimais Petras Auštrevičius. Pastarasis tvirtino, jog Lietuvai tapus Europos sąjungos nare, Katalikų Bendrija gali padėti ne tik prisiminti, bet ir išsaugoti krikščioniškąjį paveldą, nes Europai reikia religinio matmens. Visas foramas, kartu ir jo metu atliktas Vilniaus bernardinų parapijos choro "Langas" giedojimas, buvo transliuojamas Lietuvos televizijoje. Vatikane susirinkusio jaunimo pradėtą Rožinį tęsė Kipro ir Lenkijos jaunimas, po to įsitraukė lietuviai. Rožinio pabaigoje popiežius pasakė trumpą kalbą, pabrėždamas, jog universitetų jaunimui tenka svarbus vaidmuo kuriant vieningą Europą, kur krikščioniškasis paveldas neturi būti pamirštas. Baigdamas popiežius sveikino jaunimą įvairiomis kalbomis, įskaitant lietuvių.

PADĖKA

Ata

EUGENIJUS ROVAS,

53 m. amžiaus, mirė 2004 m. sausio 28 d., palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje, Ont.

Dėkojame prel. J. Staškevičiui už maldas laidotuvių namuose, kapinėse ir per pusrūčius, kun. V. Staškevičiui, prel. E. Putrimui ir kun. Jim McManamy (Precious Blood par. klebonui) už koncelebruotą šv. Mišias ir mergaičių chorui už įtrauktas giesmes, kurioms vadovavo muz. D. Viskontienė ir muz. N. Benotienė. Dėkojame karsto nešėjams ir visiems draugams bei giminėms už visą paramą. Nuoširdus ačiū už užprašytas gausias šv. Mišias, už dosnias aukas "Reach for the Rainbow", Vaikų dienos centrą Lietuvoje, "Tėviškės žiburiams", "Heart and Stroke" ir kitoms įvairioms organizacijoms, kurioms buvo skirtos aukos a.a. Eugenijaus atminimui. Ačiū dr. M. Valadkai už prasmingus atsisveikinimo žodžius kapinėse. Dėkojame už gražias gėles, nuoširdžias užuojautas, pareikštas mums žodžiu bei raštu, ponioms už skanius pyragus.

Dėkojame visiems, padėjusiems mums atsisveikinti su vėlioniu –

ROVŲ šeima

Politinių studijų dalyviai (iš k.): rašytoja Alė Rūta, Aukšė Ramanauskaitė-Skokauskienė, Edmundas Arbas, Elena Kojelienė. Nuotr. E. Arbo

Krepšininkai ir Lietuvos žydai

TŽ š.m. 8 nr. buvo išspausdintas Alex Faitelson straipsnis *Septintasis Kauno fortas*, kuriame jo autorius paminėjo, kad žydų žudynėse vokiečių okupacijos metu dalyvavo ir kai kurie krepšininkai. Apie tai prabilo AL Rytų pakrantės laikraščio redaktorius Laurynas Misevičius. Pasak jo, tuo klausimu pradėjo domėtis ir Vyzentelio centro direktorius Zuroff, ieškoti tariamų nusikaltėlių. Jų pastangos rado atgarsių ir kai kurioje JAV spaudoje bei televizijoje.

AL Rytų pakrantėje š.m. 15 nr. rašoma: amerikietis žurnalistas, lankęs Lietuvoje „Jeremy Schaaupas prabyla apie neva egzistuojantį tamsų mūsų šalies krepšinio istorijos puslapį: iš visose Baltijos šalyse garsių lietuvių krepšinininkų sudarytos „Perkūno“ komandos rungtynes su tuo metu Lietuvą okupavusios vokiečių nacių ekipa. Rungtynės tariamai įvyko 1941 metų liepos 6-ą dieną. Būdami stipriausiais Europoje, mūsų tautiečiai esą tą sykį laimėjo prieš vokiečius, o šie tuomet „apdovanoję“ lietuvių specialiu „prizu“ – leidę kiekvienam jų pasirinktinai sušaudyti po 10 žydų, kalinamų Kauno gete. Egzekuciją krepšininkai įvykdė VII-ajame forte.

Jeruzalėje (Izraelis) įkurto tarptautinio Simono Wiesenthao centro direktorius Efraimas Zuroffas, kuris ESPN reportaže tituluojamas paskutiniuoju nacių nusikaltimų karo metu tyrinėtoju, prieš mėnesį (kovo 10 dieną) išsiuntė laišką Lietuvos Generalinei prokuratūrai, reikalaujamas iširti minėtus 1941-ųjų metų įvykius.

„Nors vienas iš nedaugelio likusių gyvų holokausto Lietuvoje aukų, dabar Izraelyje gyvenantis istorikas Alexas Faitelsonas ir tvirtina, kad tokios rungtynės yra buvę, ir taip pat būtent tą pačią dieną (1941-ųjų liepos 6-ąją) Kaune buvo sušaudyta virš 2000 žydų, nei oficialioje Lietuvos krepšinio istorijoje, nei šalies archyvuose konkrečių duomenų apie tokį mačą nėra. Netgi minėtame per ESPN televiziją parodytame reportaže kalbintas vienas labiausiai patyrusių lietuvių krepšinio istorikų

Algimantas Bertasius jokiuose šaltiniuose nerado patvirtinimo, kad tokios rungtynės vyko.“

AL Rytų pakrantėje savo straipsnį baigia citata iš Alfonso Eidinto knygos *Lietuvos žydų žudymų byla* (p.163-166): „Tuo būdu istorikams atsargiai teks tirti, dalyvavo sportininkai žydų žudyme ar ne, kol tai bus paneigta faktais ir įrodymais arba pasitvirtins kaip įvykęs faktas, tenka kalbėti apie tai kaip dar vieną nukrypimą nuo proto holokausto istorijos fenomene. Visas įmanomas versijas reikia patikrinti, nes ši krepšinio varžybų istorija žinoma Vakaruose, Izraelyje, o mes net nesiaiškiname. Kad ir kokia žiauri būtų istorinė tiesa, ją privalome žinoti be pagrazinimų.“

Kaip praneša ELTA, dėl minėtų kaltinimų susirūpino ir I.e. prezidento pareigas A. Paulauskas: „Lietuvos krepšinis – vienas šviesiausių mūsų istorijos puslapių ir negalima leisti jo juodinti pagrindo neturintiu šmeižtu“. Jis tuo reikalu susitikio su Lietuvos ambasadoriumi Izraeliui A. Edintu ir aptarė kas darytina diplomatinėje srityje.

Lietuvos ambasadorius JAV Vygaudas Užackas balandžio 9 nusuntė laišką amerikiečių televizijai ESPN dėl jos programoje *Sports Center* parodyto reportažo apie lietuvių sportininkų ir vokiečių kareivių krepšinio rungtynių tariamas sąsajas su žydų žudynėmis Kaune Antrojo pasaulinio karo metais.

Laiške pabrėžiama nuostaba, kad egzistuojančios abejonės, dviprasmybės ir įrodymų stoka nesutrukdė programos kūrėjams priskirti pasibaigtą nusikaltimą konkrečioms asmenims, dalies kurių jau net nebėra tarp gyvųjų, taip pažeidžiant nekaltumo prezumpciją.

Lietuvos ambasadorius A. Eidintas savo ruožtu išreiškė nuostabą, kodėl dabar „atgijo“ ir yra skleidžiama konkrečiais įrodymais nepagrįsta istorija, kuri jau buvo ne kartą aprašyta atskiruose leidiniuose prieš kelerius metus ir tuomet nekėlė ypatingo susidomėjimo. Ši istorija esanti pakibusi „kaip balionas“ – nei pakeičiama, nei patvirtinama. „Todėl manau, kad svarbiausia yra iširti šį faktą – jį patvirtinti arba paneigti“.

Minėtą klausimą su laikinuoju prezidentu A. Paulausku trečiadienį sakė aptaręs ir kadenciją baigęs prezidentas Valdas Adamus. Jis teigė, jog JAV televizijos ESPN kanalas jį klausinėjo apie minėtus 1941 m. įvykius.

„Aš buvau 45 minutes minėto televizijos kanalo klausinėjamas čia, Vilniuje, nes buvau gerai pažįstamas su tuometinės Lietuvos krepšinio rinktinės nariais, ir aš pasakiau, kad tokios prielaidos apie krepšininkų dalyvavimą genocide yra visiškai nesąmonė, iš pirmo išlaužti faktai, nes net ir datos nesutampa. Deja, apgailestauju, kad šis mano pareiškimas toje programoje niekur nėra parodytas.“ Inf.

Laisvės kovų atminimas

Politinių studijų savaitgalis 2004.I.29 - II.1 Kalifornijoje

JUOZAS KOJELIS

Pradėdama 39-tųjų politinių studijų programą Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje Lietuvos fronto bičiulių pirm. adv. Žibutė Brinkienė tarė: „Šių metų studijų tema – *Laisvės kovų atminimas* pasirinkome, norėdami paminėti tris mūsų sąjūdžiui svarbias datas: a) didžiojo rezistentų prof. Juozo Brazaičio gimimo 100 metų sukaktį, b) rezistencijos žurnalo *Į laisvę* 60 m., c) partizanų ginkluoto pasipriešinimo pabaigos 50 m.“

Studijos truko dvi dienas. Programoje dalyvavo kalbėtojai iš Lietuvos ir išeivijos. Specialiai iš Lietuvos buvo pakviesta partizanų vado gen. Adolfo Ramanausko-Vanago duktė Aukšė Ramanauskaitė-Skokauskienė. Iš Čikagos atvyko visuomenininkas, politikas ir žurnalistas Jonas Pabedinskas.

Pirmąją dieną priešpiektelgiant ir praeiti, dalyvaujant keturiems kalbėtojams, buvo apžvelgta tema *Tautos rezistencija okupantui*, o popiet, irgi dalyvaujant keturiems kalbėtojams, pažiūrėta į dabartinę Lietuvą.

Tautos rezistencija okupantui

Okupacijos laikotarpyje rezistencija vyko okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje. Atskirus tos kovos aspektus pristatė keturi kalbėtojai – du iš Lietuvos ir du iš išeivijos. Viešnia Aukšė R-S kalbėjo apie partizanų spaudą. Aptarusi tą spaudą ir leidybos sąlygas, ji padarė išvadą: „Aukšta laisvės, kaina. Aukšta kaina buvo mokama už laisvą žodį“. Gyvybės kaina. Tačiau laisvas žodis iš partizanų spaudos sklido iki pat ginkluoto pasipriešinimo pabaigos. Ir turėjo didelę reikšmę partizanų laisvės kovojai.“

Religinės rezistencijos tema kalbėjo klebonas kun. Stanislovas Anužis, gimęs, teologijos studijas baigęs ir kunigu įšventintas okupuotoje Lietuvoje. Kun. Anužis – pusę šimtmečio vykusios kovos už religijos laisvę ir tikinčiųjų teises autentiškas liudininkas. Gindama tikinčiųjų teises, Bažnyčia tapo tautos teisių ir laisvės gynėja. Bažnyčia ne tik gynėsi ir gynė, bet vėliau perėjo ir į ofensyvą.

Ilgalaikė Los Angeles lituanistinės mokyklos direktorė Marytė Sandanavičiūtė-Newsom skaitė referatą *Lituanistinių mokyklų jaunimo auklėjimas rezistencinėje dvasioje*. Turiningoje paskaitoje kalbėtoja, pateikdama statistinius duomenis, parodė lituanistinių mokyklų pastangas išlaikyti jaunimą savoje bendruomenėje ir pasiekti laimėjimus. Ji optimistiškai nusiteikusi ir dėl ateities.

Svečias J. Pabedinskas savo žodyje aptarė politinės rezistencijos plusus ir minusus: „Išėjimo tritasis per tėvynės okupacijos laikotarpį davė reikiamų rezultatų, kurie pasirodė tada, kai buvo daromi mums svarbūs sprendimai didžiųjų valstybių sostinėse“. Deja, šalia didžiųjų išeivijos nuopelnų, turėjome daug ir visuomenės klydžių. Pasitaikė vėdų ir vadukų, kad ir darbščių su ambicingais užsimojimais, organizacijų primadonų su stoka noro ar sugebėjimų dirbti kartu ir darniai. Pasitaikydavo net siekių kenkti vienu ar kitu darbiui“.

Dabartinė Lietuva – šviesos ir šešėliai

Antraštinės temos svarstybėse dalyvavo irgi keturi kalbėtojai: iš Lietuvos prieš kelerius metus atvykęs ir medicinos praktika sėkmingai besiverčias dr. Rimantas Marcinkus, visuomenininkas ir Lietuvos seimo ir JAV lietuvių bendruomenės komisijos pirm. Gediminas Leškys, JAV LB švietimo tarybos pirm. Dalilė Polikaitienė ir visuomenininkas, visada pabrėžiantis praktišką veiklos pusę – Jonas Matulaitis.

Dr. Marcinkus, jau spėjęs pažinti „antrosios bangos“ išeivijos darbus, kalbėjo apie „trečią bangą“, kurių tautinė sąmonė formavosi sovietinės materializmas ir ateizmas. G. Leškys trumpai aptarė išeivijos organi-

zacijas, teikiančias paramą Lietuvai. Jis jas suskirstė į šias kategorijas: fondus, labdarines, visuomenines, religines, politines ir mokslines. D. Polikaitienė kalbėjo apie išeivijos jaunimo tautinį ir demokratinį ugdymą. Trumpai palietusi lituanistinio švietimo Amerikoje istoriją ir dabarties mokyklų statistiką, taip aptaria pagrindinį to švietimo tikslą: „Kiekviena lietuviška mokykla privalo dėti visas pastangas, kad mokinyms ją baigęs pajėgtų ne tik taisyklingai lietuviškai kalbėti, skaityti ir rašyti, bet ir pažinti, kas yra tas kraštas vardu Lietuva ir (pabrėžiu) *jaustųsi dalis lietuviškos visuomenės*“.

J. Matulaitis kalbėjo istorinės atminties stiprinimo klausimu ir padarė tris konkrečius siūlymus:

– JAV LB švietimo taryba kartu su lietuvių rašytojų drauja turėtų prisiimti atsakomybę paruošti laisvės kovų temomis įdomios ir lengvai prieinamos literatūros;

– JAV LB švietimo taryba galėtų raginti jaunimo laikraščius ir žurnalų redaktorių spausdinti rašinius partizaninėmis temomis ir parūpinti lėšų literatūros konkursams;

– LR seimo ir JAV LB komisija turėtų pajudinti tautinio auklėjimo klausimą Lietuvos vidurinėse mokyklose.

Siedamas Lietuvos ir išeivijos rezistenciją, pirmąją studijų dieną J. Kojelis skaitė paskaitą *Partizanų balsas – laisvos Lietuvos balsas*.

Vasario 1, sekmadienį, antrąją studijų dieną už Lietuvos ir išeivijos rezistentus šv. Mišias aukėjo klebonas kun. Stanislovas Anužis, o parapijos salėje pagrindinę studijų paskaitą *Sąlytis su praeitimi* skaitė viešnia Aukšė Ramanauskaitė-Skokauskienė. (Jos paskaita buvo išspausdinta TŽ 2004 m. 16 nr.).

Atskiroms studijų sesijoms ir svarstyboms vadovavo – V. Gedgaudienė, A. Žemaitaitis, J. Pupius, V. Vidugiris. Kūrybinę prieš sesijas maldas sukalbėjo ir pamokslą rezistencijos tema pasakė kun. S. Anužis. Abi dienas studijas optimistiškai žodžiu pradėdavo adv. Žibutė Brinkienė. Studijas užbaigė A. Raulinaitis.

Ištvėringa Los Angeles lietuvių fronto bičiulių politinių studijų tradicija kitais metais švęs keturių dešimtmečių sukaktį. Organizatoriai gali didžiuotis, kad studijų idėja tebėra gyvybinga, nors dauguma šios tradicijos pradininkų studijas gali stebėti tik iš Anapus.

Lietuvos kariuomenė - lietuviška

VYTAUTAS PEČIULIS

Perskaičiau Henriko Kudreiko straipsnį *Kas bando atkurti Raudonąją armiją II*, TŽ 7 nr.. Jis tą straipsnį rašė pasinaudodamas *Valstiečių laikraščio* Gintaro Visocko parašytomis mintimis. Tuo klausimu pasisakė TŽ 14 nr. Lietuvos kariuomenė, kurie mokosi Kanadoje.

Straipsnyje yra minimos pavardės karininkų, kurie mokėsi anglų kalbos Kanadoje. Jų pavardės rašomos rusiškai, bet jų dokumentuose užrašytos lietuviškai. Jei pavardė atrodo rusiškai, nereikia, kad asmuo yra rusas. Minimas oro erdvės kontrolės centro vadas Karmėlavoje mjr. Viktoras Samochinas savęs rusu nelaiko, nors jo protėviai caro laikais atvyko į Lietuvą, kai jų tikėjimas buvo persekiojamas. Vakarų karinės apygardos štabo viršininkas plk. ltn. Sergėjus Draščius savęs rusu nelaiko, nes yra mišrios šeimos, motina lietuvi, tėvas ukrainietis; susipažinę Sibire susituokė ir grįžę į Lietuvą apsigyveno Zarasų krašte. Motorizuoto pėstininkų bataliono Panevėžyje štabo viršininkas kpt. Igoris Maksimovičius savęs rusu nelaiko, nes motina lietuvi, o tėvas caro laikais atvykęs į Lietuvą. Kariuomenės vado dešinioji ranka, gyvybės štabo viršininkas plk. Vitalijus Vaikšnoras sulietuvino savo pa-

Los Angeles 39-jų politinių studijų organizatoriai ir programos atlikėjai: sėdi iš k. – A. Raulinaitis, dr. A. Kanauka, adv. Ž. Brinkienė, Aukšė Ramanauskaitė-Skokauskienė, J. Kojelis, E. Dovydaitytė, V. Gedgaudienė, J. Pabedinskas; stovi – dr. R. Marcinkus, kun. S. Anužis, E. Vidugirienė, V. Vidugiris, D. Polikaitienė, A. Žemaitaitis, J. Matulaitis ir J. Pupius

Išlydint - sunku pasakyti sudiev...

A.a. Vytautas Aleksandras Jonynas

Montrealio lietuvių telkinyje prieš trejetą metų pasklido žinia, kad Jonynai parduoda savo namą ir persikelia į Otavą. Po beveik 55-rių metų gyvenimo čia! Mums visiems liko tikrai viena guodžianti mintis – gerai kad netoli. Tik poros valandų kelionė automobiliu. Ir telefonas po ranka. O nuvykstant į Otavą, kad ir kitais reikalais, montrealiečiai bičiuliai juos ne kartą ir ne du, aplankydavo. Taigi ir sudiev lengvesnis.

Erdvus butas, gražus salonas. Po didelių langų atsiveria alyvų krūmų juosta, šiek tiek žemiau – medžių viršūnės ir netoliese kelias palei tyvuliuojantį vandenį, plati pakrantės panorama.

Džionis (pramintas taip pagal prancūzų jo ištariamą pavardę), įsitaisęs savo darbo kambaryje. Apsiginklavęs šiuolaikinėmis komunikacijos priemonėmis, vos tik persikėlęs, išmokęs jų apvaldymo gudrybių. Plataus tinklalapio takus jis jau gerai pažįsta. Kaip visada, nuo jaunystės, vis įsigilinęs į mūsų kultūrinio (ir Lietuvos, ir Kanados) gyvenimo nušvitimus, aptemimus, netikėtumus...

Kaip visada, po ranka ir įvairi lektūra, ir naujai pasirodžiusios Lietuvoje knygos ar žurnalai. Ir – jo ruošiami straipsniai, kuriems temų nepribrūksta. Jo dėmesio diapozonas imponuojantis. Daug įvairios, įdomios medžiagos buvo pateiktos ne tik Montrealyje leistame savaitraštyje *Nepriklausoma Lietuva*, bet ir *Tėviškės žiburiams*, o JAV-se *Draugo* kultūriniam puslapiui, žurnalams *Ai-*

dai, *Metmenys*, *Akiračiai*, *Margutis* ir kt.

Vienas ankstyvųjų Džionio vertimų iš prancūzų k. mane pasiekė NL redakcijoje. „Jei tiks – panaudok“, – pasakė. Tais laikais tik vienas kitas straipsnis pasiekdavo mus apie įvykius už „geležinės užuolaidos“.

Vakare, pasilikus viena, atidaru voka. Ten dokumentinė medžiaga, kaip buvo vykdomas ukrainiečių maršas badu. Didysis Stalino planas...

Šiurpa ir begalinį gailestį sukėlęs tekstas gulėjo šalia mašinėlės. Jį perrašiau spausuvei, srūvant ašaroms. Per eilę metų buvo ir kitokių straipsnių. Už juos – ačiū.

Abu – jis ir Monika džiaugiasi naujos gyvenvietės patogumais, sūnau Andrius ir marčios Pavlos artumu, nors ilgėjosi Montrealio ir draugų. Artimai bendravęs Skaitytųjų ratelis Montrealyje ruošėsi *in corpore* atvykti į Otavą ir čia vėl kartu, tradiciškai padiskutuoti, bendros veiklos (16 metų) proga, kokį naujausią veikalą, kaip buvo įprasta Montrealyje.

Nelaukiai pasikeičia panorama... Besiruošiant, laukiant visiems tinkamo laiko, netikėtai staigiai susirgo Monika, ir planus teko pakeisti. Monikai stiprėjant ir sveikstant, vėl buvo pradėta kalbėti apie susitikimą. Ši pavasarį vėl apie tai užsiminta.

Netikėtai – apgaulinga, sunki plaučių liga, užgriebusi Džionį, pralenkė artėjantį pavasarį, pralenkė visas viltis...

Šių, 2004 metų kovo 25 d. Vytautas Aleksandras Jonynas, mūsų Džionis, nebeatmerkė akių į jau priartėjusią pavasarinę šviesą.

Netekome erudito, kultūros veikėjo, išeivijos spaudos darbuotojo, leidinių bendradarbio, literatūros apžvalgininko. Ir mūsų Montrealyje – ilgamečio bendrakeleivio, ir bičiulio.

Teko ruošti kitokiam sudiev šį kartą... Laidotuvių rožinį Otavoje sukalbėjo kun. dr. Viktoras Skilandžiūnas, susirinkus dideliame būriui tautiečių, o sekančią dieną, kovo 30-ąją laidotuvių apeigos vyko St. Elizabeth šventovėje, vėl atvykus šio telkinio lietuviams bei vietiniams Andriaus ir Pavlos bendradarbiams. Iš Montrealio atkeliavo dr. Vyt. Pavilanius, G. Kudžmienė, B. Nagienė, Iz. Mališka, P. ir B. Brikių, Alv. Povilaitienė, J. Adamonienė, J. Adamonytė, Ch. ir J. Tanner, R. ir E. Verbylos.

Pamaldose apeigoms asistavo otaviškis Viktoras Priščeponka. Solistė pagiedojusi giesmių, grodama elektroniniais vargonėliais, susikaupimo momentais sklido subtili harmonija.

Montrealiečių vardu atsiveikimino nuoširdų, trumpą žodį pasakė dr. Vyt. Pavilanius, artimai bendravęs su Džioniu ilgą laiką. Paminėjo Vytauto A. Jonyno studijų eigą: baigęs Kauno „Aušros“ berniukų gimnaziją, pasirinko romanistiką – prancūzų literatūros specialybę. Studijavo Vytauto Didžiojo un-te Kaune ir tęsė studijas Vilniaus un-te. Buvo išrinktas Prancūzų katedros asistentu. Kurį laiką tobulinosi Prancūzijoje. Grįžęs įsidarbino „Vaidilos“ teatre administratorium, išsvėgdamas tarnybos vokiečių okupacinėje

Vytautas Aleksandras Jonynas 1984 metais. Nuotr. P. Jurgučio

kariuomenėje, nes turėjo leitenanto laipsnį pagal privalomą tarnybą. Lankė Balio Sruogos teatro seminarą. Įvertino Velionies (kaip nesinori man to žodžio rašyti) draugystę. Jo dinamiskumą. Išeivijoje jis, studijuodamas Universitete de Montréal gavo MA, tapęs profesionaliu bibliotekininku. Ten gavo darbą socialinių mokslų skyriaus bibliotekoje. Po kiek laiko – direktoriaus asistentas. Gavo ir dėstyti savo specialybės kursą iki pasitraukimo į pensiją. Buvo gimęs 1918 m.

Eulogiją perskaitė M. ir V. A. Jonynų sūnus Andrius. Kondensuotai apibūdindamas savo tėvo pasiekimus, nenuilstamą troškulį sužinoti „kas tik įmanoma apie istoriją, dailę, muziką, rašytojus ir politiką“. Pabrėžė savo motinos, Monikos stiprų skatinimą vėl grįžti į universitetą ir įsigyti čia priimtą specialybę.

Andrius stebėjęs, kaip jo tėvas, gerai aprūpindamas šeimą, labiausiai buvo patenkintas darbdavimas ką stipriausiai mėgo. Buvęs sąmoningas, paprastai atviras, nors kai kada Jo nuomonės galėjusios būti ir užgaulios. Ypač, sakė jis, kad labiausiai jį stebino tai, kad dešimtmečiais rašė įvairiausius straipsnius lietuvių spaudai vien dėl to, kad tai jam buvo malonu. Jo rašiniai būdavo išsamūs ir respektuojami, bet pats autorius dėl to nesipaukavęs ir apie tai nekalbėjęs.

Andrius pranešė, kad prieš du mėnesius Lietuvos rašytojų sąjunga pareiškė norą išleisti Vytauto A. Jonyno straipsnių rinkinį. Jis tuo pasijuto pagerbtas ir pasidžiaugė. „Kokia laimė, kad dar suspėjo apie tai sužinoti“, – sakė Andrius.

Palietęs karštą, apdengtą didžiuole raudoną gvazdikų puokštę, sūnus grįžo į savo vietą suole.

Kun. dr. V. Skilandžiūnas vadovavo jam taip familiarioms apeigoms nuoširdžiu susikaupimu. Švęstu vandeniu palaimino išlydėjimui karštą, sklindant smilkalams ir muzikos akordams, sekant nešamą kryžių, šeimai palydėję karštą iki durų. Palikai sugedinti.

Marti pakvietė visus vaišėms į netoliese esantį restoraną. Geras vynas ir užkandžiai, erdvūs priėjimai davė progos vieniems kitus lengvai pasiekti ir pasikalbėti. Didesnių vaišių, kurios čia pat kitame kambaryje buvo pasiūlytos, nepanoro apie 40 čia susirinkusiųjų. Atrodė, kad dar ne tikrai įvyko, kas įvyko, ir Džionis dar neiškelia, ir mes dar nepasakėme sudiev...

Birutė Vaitkūnaitė-Nagienė

OVER A CENTURY OF SERVICE

1874

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

A+A

BRONEI KARNILAVIČIENEI mirus,

reiškiame nuoširdžią užuojautą jos vyrui VACLOVUI su šeima–

“Vilnius Manor” gyventojai ir valdyba

Knygų rišykla “SAMOGITIA” meniškai riša knygas bei žurnalus

A. PLENYS

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

SPAIN PRINTING

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto Ont. Savininkas Jurgis Kuliešius

Rašytojas, laukiamas Kanadoje

Vienas žymiausių Lietuvos poetų – Sigitas Geda, praeitais metais atšventęs savo 60-tuosius metus, kartu su žmona Gražina Ramoškaitė-Gedienė š.m. gegužės mėnesį lankysis Kanadoje, kur juodu susitiks su Kanados lietuvių įvairiuose telkiniuose.

Sigitas Geda, poetas, dramaturgas, yra išleides daugelį knygų. Vaikystė, žmogaus ryšys su Dievu, mitologija – tai temos jo kūryboje. Savo poezijoje jis dažnai kalba simboliais, įdomiais religiniais apmąstymais. Pažinęs Vakarų ir Rytų kultūras, dažnai reiškiasi kaip maištingas žmogus, ieškantis atramos mitologijoje, įdomus savo filosofinėmis mintimis, atsiremiantis į kasdieninę tikrovę, kalbasi su gamta, žmonėmis, vaikyste.

Per daugelį okupacijos metų Geda ne kartą nukentėjo, kaip jis pats sako: "Savo kartos draugų nelabai turėjau, jie pradėjo rašyti skundus, kad Geda ne tokių pažūrių... Mano situacija buvo tokia, kad nebraukiamas ir necenzūruojamas savo nuomone galėjau pareikšti tik nuo kokių 1990 metų."

Gedos eilėraščiai 1963-64 metais Rašytojų sąjungos buvo svarstomi, kritikuojami. Tada buvo formuojama lietuvių literatūra iš Maskvos per partinę rašytojų organizaciją. Rašytojas to niekada negali pamiršti.

Gražina Ramoškaitė-Gedienė, gimusi 1950 m. Raseinių rajone, kritike, baigusi Vilniaus universitetą, dirba *Metų* redakcijoje. Yra paskelbusi recenzijų straipsnių, išleido knygą *Po kalbais su poezija* (1984 m.). Taipgi išleido atsiminimų knygą apie a.a. poetę Nijolę Miliauskaitę-Bložienę (2003 m.). Inf.

Tardymas

Kai seniausi malūnai
Jau pavasarį jautė,
O iš tvartų sulūžusių
Ėjo žmonės ir jaučiai,
Kilo stiebėsi žalios –
Žydros žolės ant šlaitų,
Strazdas Vilniui važiuo –
Gal knygelę išleisti.

Apdainavo jis žmogų,
Paukštį, gyvulį, žuvį,
- Kas gi žemėj pranoko
Dieviškąjį liežuvį?
Visą šitą pasaulį
Jis į giesmę sudėjo.
Giesmėje apsaugoti
Akmenėliai kalbėjo.

Skraidė moterys baltos.
Kažkokioj erdvėje
Kaip vėlė, kaip dvasia
Visas gyvis nekaltas.

Žydra žydra. Ten angelas
Ant žagrelės – dangus –
Ten išgelbėtas, atpirktas –
Ten jauteliais žmogus
Tarsi kūdikis juokiasi,
Anei menkas, nei mažas.
... Galgi būtų šlajukėmis
Lietuvą ir išvežęs.

Bet apspito jį ponai,
Svetimtaučiai klebonai
Knygą atėmė, arklį,
O jį pati – istardė:

Koks vardas?
Kokia pavardė?
O šita raidė –
A ar B?

Iš kur toks ėmeisi?
Turėjai moterį?
Sukalbėk poteri,
Užtrauk "Kyrė eleison".

Aha, papuolei!
Prieš valdžią dar šiaušiesi!
Traukitės, ponai,
Aš – laisvas paukštis!!!

Sigitas Geda

Kūrybos šaknys gimtinėje

Rašytojas Petras Cvirka gimė, užaugo ir mokėsi Jurbarko rajono Veliuonos krašte. Tapęs žinomu kūrėju, jis nuolat čia lankėsi, susitikinėjo su gimtiniais, jaunystės draugais, su įdomumu klausėsi kaimo pasakorių šmaikščių pasakojimų. Čia gyvenę jo knygų veikėjų prototipai, čia surasdavo siužetus naujiems kūriniams, čia sėmėsi turtų, vaizdingos ir skambios gimtosios kalbos lobių. Ką išgirdęs, ką pastebėjęs, ką pajautęs rašytojas sušildydavo savo širdies šiluma ir grąžindavo skaitytojams jau talentingą plunksna parašytus apsakymais, romanais, pasakomis bei apybraižomis.

Kovo 24 d. Jurbarko Kultūros centre įvyko literatūros vakaras, skirtas rašytojo Petro Cvirkos 95-osioms gimimo metinėms paminėti. Vakaras buvo prasmingai pavadintas *Kūrybos šaknys*. Šį vakarą surengė Jurbarko rajono savivaldybės Viešoji biblioteka ir Veliuonos Antano bei Jono Juškų vidurinė mokykla.

Gausiai susirinkę rašytojo kūrybos gerbėjai pirmiausia apžiūrėjo P. Cvirka skirtą didoką parodą, pavadintą *Dramatiško laiko brandinta asmenybė*. Joje išsivydome ir rašytojo *Raštų* ankstyvesnes laidas, ir atskirų knygų įvairius leidimus, ir kūrinių rinkinius. O literatūros istorikų, tyrinėtojų ir kritikų kiek knygų prirašyta apie P. Cvirkos gyvenimą ir kūrybą – be abejo jau žymiai daugiau tomu, negu sukurta paties rašytojo. Jau susidarė nemaža "cvirkiana". Beje, ne vienas literatūros mokslininkas

kas yra parašęs ir apgynęs daktarą apie P. Cvirkos kūrybą. Pagal jo apsakymus ir romanus jau sukurta ne vienas kino filmas, teatruose pastatytas ne vienas spektaklis, o pagal romaną *Frank Kruk* kompozitorius Benjaminas Gorbulskis net sukūrė tuo pačiu pavadinimu operą.

Vakaro pradžioje, po įžanginio žodžio apie P. Cvirkos gyvenimą ir kūrybą, Jurbarko Kultūros centro merginų folklorinis ansamblis "Imsrė", vadovaujamas Birutės Bartkutės, padainavo keletą senoviškų veliuonietiškių dainų. Kaip žinia, kadaise P. Cvirkos ir mama, ir senelė buvo visoje apylinkėje garsios dainininkės. Senelės dainuojamas dainas savo laiku yra užrašinę tautosakos rinkėjai A. ir J. Juškos.

Paskum buvo parodytas dokumentinis filmas apie šiandieninę Veliuoną ir P. Cvirkos gimtąjį Klangių kaimą. Išvydomieji kino kronikos kadrai, kuriuose įamžintas gyvas rašytojas prieškaryje ir pokaryje.

Veliuonos Antano ir Jono Juškų vidurinės mokyklos mokytojų parengta montažą apie P. Cvirka ir jo kūrybą atliko gausus būrys moksleivių.

Buvo pabrėžta mintis, kad literatūros moksle būtina visapusiškai atitaisyti klaidą. Mat per penkėtą okupacijos dešimtmetį P. Cvirka buvo nominuotas kaip "tarybinis lietuvių literatūros klasikas". Tačiau jis Lietuvos nepriklausomybės metais ir subrendo, ir parašė didžiausią bei geriausią savo kūrybos dalį, už kurią ir šiandien skaitytojai jį gerbia.

Vytautas Kutkevičius

Vytas Banevičius (dešinėje), vienas toks likęs visoje Lietuvoje klumpdirbys, ir Kostas Pivorius, Lietuvos radijo programos Vilniuje "Labas rytas" vedėjas

Jau treji metai, kai Neringos miestas bičiuliauja su Vokietijos Burgo miestu (Fehmann Island). Neringos vyrų krepšinio komanda dalyvauja Burgo sporto šventėje, ir pernai vyrai taip pat sužaidė "Klumpakojų". Po tokio sėkmingo pasirodymo grįžę, jie nutarė įsteigti šokių grupę. Kadangi vieniems gan liūdna šokti, pasikvietė savo žmonas. Naujoji grupė, pasivadinsi "Kalnapiše", rimtai ruošiasi dalyvauti ateinančioje šokių šventėje Čikagoje.

"Nelikę nuošalyje"

KAZYS BLAŽEVIČIUS

Laisvės kovų dalyviai ir išdavystės

Prieš kurį laiką iš spaudos išėjo publicisto Edmundo Simanaičio knyga *Nelikę nuošalyje* (Krašto apsaugos ministerijos Leidybos ir informacinio aprūpinimo tarnyba, 2003, 1000 egz., 235 psl.).

Knyga trijų dalių: I d. – *Pašaukti tautą sukilti*, II d. – *Parėiga nelikti nuošalyje*, III d. – *Baigiasi baimės, netikrumo ir vienvatės naktis*.

Knyga skirta okupacijos metais Sūduvoje veikusiame "Tauro" apygardos Vytenio jaunųjų kovotojų būriui, jo istorijai, pasipriešinimo veiklai ir kovotojų likimams. Kai kam iš Vytenio būrio partizanų buvo lemta sutikti audringą tėvynės Atgimimą.

Po Antrojo pasaulinio karo raudonajam okupantui Rytų ir Vidurio Europoje buvo aršiai priešinamasi, tačiau aršiausiai ir ilgiausiai buvo priešinamasi Lietuvoje. Laikas daro savo: pamažu užmarštin eina tautos istorijoje herojiškiausia visatautinio

pasipriešinimo okupantams epopėja – laisvės karas 1944 – 1953 metais. Todėl kiekvienas darbas, skirtas toms kovoms priminti ir nušviesti, yra vertingas. Toks darbas kaip tik ir yra *Nelikę nuošalyje*.

Knygos autorius, buvęs Vytenio būrio karys, savo kūriniui dedikavo jauniems Lietuvos piliečiams. Laisvės kovose daugiausia dalyvavo jaunimas – anos Lietuvos tautinės mokyklos auklėtiniai – idealistai, patriotai, neperanę vergauti okupantui. Pirmos dalies pradžioje autorius rašo: "Mūsų karta atėjo į pasaulį praėjusio amžiaus pirmojo laisvės dešimtmečio antroje pusėje. Gaivaus ir kūrybinio meto būta. Keturi stulpai rėmė mūsų jaunystę: Šeima, Tikėjimas, Mokykla ir Kariuomenė. Brendome kaip laisvos šalies piliečiai ir godžiai siekėme žinių, mokslo". Deja, tai idealistų ir patriotų kartai realybė buvo siaubinga. Jų akyse griuvo vals-

tybė, okupacija keitė okupaciją, vyko neregėta okupantų savivalė, prasidėjo tautos genocidas. Dorajai tautos daliai beliko tik visomis išgalėmis priešintis...

Pirmoji knygos dalis skirta "Tauro" apygardos Vytenio būrio įkūrimo istorijai, kovotojų veiklai, jų likimams ir būrio žūties aplinkybėms. Būrys įsteigtas 1945 metų rudenį, buvo pavaldus apygardos štabui. Veikė Marijampolėje ir jos apylinkėse. Pagrindinė užduotis jauniems kovotojams buvo būti pasirušiusiems vykdyti aktyvius veiksmus, jei kultų konfliktas tarp SSRS ir Vakarų valstybių. Būrio žūtis prasidėjo nuo Vytenio būrio vado Jono Valaičio-Zaibo suėmimo 1946 m. liepos 19 d. O Žaibo suėmimą lėmė "Sarūno" partizanų dalinio partizanas Mėnulis, tapęs NKGB agentu. Jis neatlaikė NKGB kankinimų.

Skyrelyje *Kova su pavergėjais visada teisi* teigiama, kad okupantų ir jų talkininkų veiksmai okupuotoje šalyje visada yra neteisėti, o laisvės gynėjų kova visada teisi, jei ji neprieštarauja tarptautinės teisės normoms.

Antra knygos dalis *Parėiga nelikti nuošalyje* skirta Vytenio būrio kovotojų asmenybėms apžvelgti. Remiantis archyviniais duomenimis, bendražygių ir artimųjų prisiminimais aprašomos Vytenio būrio kovotojų asmenybės, atkuriamos stojimo į būrį aplinkybės, iškeliamas veikla būryje ir Golgotos keliai Gulago salyne.

Be Vytenio būrio kovotojų, knygoje pasakojama ir apie ryšininkų Onutės Akelaitytės-Rūtotos, Juozas Jankauskaitės-Džiugūnės ir Janinos Žebrauskaitės-Purėnos gyvenimus ir likimus.

Trečioji knygos dalis *Baigiasi baimės, netikrumo ir vienvatės naktis* skirta broliškų kapų Tuskulėnuose aukoms atminti. Kol kas Tuskulėnuose rasti 706 kankinių palaikai – su kulku skylėmis kaukolėse, sutrupintais ir išnarstytais kaulais, kankinimų žymėmis. Tarp tų kankinių aptikti ir identifiuoti pirmojo "Tauro" apygardos vado plk. Leono Taunio-Kovo, štabo darbuotojo plk. lt. Vytauto Bacevičiaus-Vygando bei keturių Vytenio būrio kovotojų palaikai. Vytenio būrio karių palaikai 2001 metų rugpjūtį iškilmingai palaidoti Marijampolėje, partizanų kapinėse.

Šioje knygos dalyje gausu dokumentų, kurie padėjo ir patvirtina knygoje pateiktą informaciją.

Aptariama knyga atsakė į ilgai buvusį neišskų klausimą, kas išdavė Vytenio būrį, ir tuo užbaigė diskusiją. Steigiamasis "Tauro" partizanų apygardos suvažiavimas įvyko 1945 m. rugpjūčio 15 d. Greitai štabas buvo išduotas – spalio 22 d. buvo suimta septyniolika štabo pareigūnų. Memuarinėje literatūroje iki šiol aptinkame įvairių išdavysčių versijų. Be jokių dokumentų, tarp išdavikų kartais minimas Tuskulėnuose nužudytas vienas štabo darbuotojas. Gaila, kad knygos autorius, daug dėmesio skyręs Vytenio būrio išdavystei išaiškinti, šioje knygoje neatkleidė tikrosios "Tauro" apygardos štabo išdavystės istorijos.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Violeta Urmanavičiūtė-Urmana, drauge su Lietuvos valstybiniu simfoniniu orkestru, Varšuvos Didžiojo teatro choru ir kitais solistais š.m. balandžio 3 d. Varšuvoje atliko Giuseppe Verdi *Requiem*. Sekančią dieną dainininkė ir Lietuvos valstybinis simfoninis orkestras, diriguojamas Jono Aleksos, atidarė Vroclavo festivalį *Wroclaw Cantans*. Koncerte V. Urmana atliko arijas iš įvairių operų. Lenkų spauda labai šiltai aprašė dainininkės pastangas. Dienraštis *Rzeczpospolita* rašė: "Klausantis lietuvių dainininkės, negali atsispirti įspūdžiui, jog po Maria Callas laikų niekas taip laisvai ir dramatiškai nėra interpretavęs G. Verdi *Lady Macbeth*. Violeta Urmana turi labai plataus diapazono stiprų balsą, kuris kiekvienam registre skamba labai natūraliai, atrodo, jog įveikti sudėtingiausius pasąžus jai visai nėra sunku."

Vilniaus universiteto merginų choras "Virgo" kovo pradžioje koncertavo Japonijoje. Gastroles organizavo Japonijos Niizos miesto choras ir Lietuvos ambasada Japonijoje, parėmė Lietuvos kultūros ministerija. Japonų klausytojams choras parėngė ir japoniškų dainų repertuarą – populiariausius lietuvių ir japonų chorinės muzikos kūrinius "Virgo" kartu su japonų choralais atliko koncertų pabaigoje. Kovo 11 d. choras dainavo iškilmingame Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjime Tokyo. Pasak vadovės Rasos Gelgotienės, ši kelionė – tai išskirtinė galimybė pristatyti Lietuvos chorinę kultūrą valstybei, su kuria kultūros ryšiai pastaruoju metu vis aktyvėja. Jau daugiau negu 20 metų gyvuojantis choras yra koncertavęs ne tik Europos vakaruose, bet ir Šiaurės Amerikoje ir yra pelnęs keletą apdovanojimų tarptautiniuose konkursuose.

Ketvirtoji Lietuvių PEN centro premija už geriausius grožinės literatūros ir meninės eseišties vertimus į lietuvių kalbą šiemet atiteko vertėjui Antanui Gailiui už Thomas Mann tetralogijos *Juozapas ir jo broliai* paskutinės dalies *Juozapas Maitinantis* vertimą iš vokiečių kalbos. Premiją sudaro tradicinis dailės medinis Metų vertėjo krėslas, laureato diplomai ir piniginė premija. Poetas ir vertėjas, 53 metų amžiaus A. Gailius anksčiau yra išvertęs iš vokiečių kalbos Sigmund Freud, Friedrich Nietzsche, Franz Kafka, Reinera Maria Rilke, Thomas Mann, Stefan Zweig ir kitų klasikų kūrinius, į vokiečių kalbą išvertė lietuvių poezijos A. Gailius išvertė ir kitas tris T. Mann tetralogijos *Juozapas ir jo broliai* dalis: *Jokūbo istorijos* ir *Jaunasis Juozapas* (1996 m.), *Juozapas Egipte* (1999 m.) bei jo romaną *Daktaras Faustas*.

Klaipėdos istorijos II tomas, *Klaipėda XIX amžiuje* buvo išleistas šių metų pradžioje. Pirmasis tomas buvo išleistas 2002 metais, minint Klaipėdos 750 metų jubiliejų. Abu tomai buvo versti iš vokiečių kalba Johann Zembrickio parašytos ir 1902 metais išleistos knygos *Klaipėdos karališkojo Pilsijos jūrų ir prekybos miesto istorija*. J. Zembrickis pagal profesiją nebuvo istorikas, bet vaistininkas, pagal kilnę mozaras. Pamilęs Klaipėdą, kruopštus ir gilus tyrinėtojas surinko ir išstudijavo dokumentus, kurių originalų didelė dalis dviejų karų sukuriuose din-

go, kartu su čia gyvenusiais ir kūrėjų žmonėmis. Knygos vertėjas ir vyriausio redaktoriaus darbą atliko Lietuvos jūrų muziejaus istorikas Romas Adomavičius. Knyga gausiai iliustruota, papildyta žemėlapiams, graviūromis, senomis nuotraukomis ir atvirukais; joje tilpo ir J. Zembrickio surinktos Klaipėdos bajorų ir miestiečių genealoginės žinios.

Anot specialistų, tuose dviejuose istorijos tomuose tilpo Klaipėdos istorija nuo seniausių laikų – pilies įkūrimo 1252 metais iki XX šimtmečio. II-me tome pateikiama medžiaga apie Klaipėdos, kaip jūrų miesto augimą ir vystymąsi. Teigiama, kad XIX šimtmėtis Klaipėdai buvo lemiamas, ypač Klaipėdos buvo prekybai, pramonės plėtrai (atsirado gamyklos, vandentiekis, geležinkelis, elektrai) ir kultūros klestėjimui (atsirado laikraščiai, mokyklos, teatrai). Karai skatino uostamiesčio augimą, kurio nesutrikdė nei didysis 1854 metų gaisras, sunaikinęs didžiąją miesto dalį. Po to miestas buvo perplanuotas ir atstatytas. Nuo šios datos skaičiuojama daugelio iki šiol išlikusių pastatų istorija.

Vincės Jonuškaitės-Zauniešės vardo dainininkų konkursas, šiemet jau penktasis, įvyko kovo 25-26 dienomis Lietuvos muzikos akademijoje. Konkurse dalyvavo vienuolika vokalistų iš Vilniaus ir Kauno. Pirmą konkurso dieną solistės dainavo po dvi senosios klasikos arba operų arijas ir vieną originalų lietuvių kompozitoriaus kūrinių arba liaudies dainą. Antrą dieną vyko konkurso laimėtojų koncertas ir įteikti apdovanojimai. Pirmą vietą laimėjo doc. Giedrės Kaukaitės studentė Milda Smalakytė, išpušijusiai padainavusi G. Bizet ir G. Donizetti operų arijas bei liaudies dainą. Dainininkė pademonstravo gražų balsą, gerą vokalinę techniką, muzikalumą ir nepriklaishingą interpretaciją. Į domiai muzikavo ir antrą vietą laimėjusi Jurgita Adamonytė, prof. V. Prudnikovo studentė. Trečią vietą pelnė to paties dėstytojo klasėje studijuojanti Svetlana Konstantinova. Konkurso premijas įsteigė Akademinių skautų sąjūdžio Vydūno fondas (Čikaga); konkursą parėmė dienraštis *Lietuvos rytas* ir leidykla "Scena".

Dainų ir šokių ansamblis "Lietuva", gyvuojąs jau 63 metus, šiemet pirmą kartą savo istorijoje ėmėsi tautosakos ir lietuvių mitologijos tematis – paruošė spektaklį pagal etnologės Nijolės Laurinkienės monografiją *Perkūnas* ir lietuvių padavimus. Tradiciniais lietuvių liaudies instrumentais – birbynėmis, skrabalais, kanklėmis, armonikomis – ansamblis muzikantai atlieka iki šiol negirdėtas, bet ausiai malonios muzikinės kalbos kūrinių. Dviejų dalių ir trijų paveikslų spektaklyje pasirodo beveik 80 atlikėjų: 22 muzikantai, 28 choristai ir apie 30 šokėjų. Scenarijų sukūrė Saulius Prusevičius, choreografiją – Alfrėdas Kondratavičius, scenografiją ir kostiumus – dailininkas Algirdas Lapienis, muziką – kompozitoriai Nijolė Sinkevičiūtė ir Giedrius Svilainis. Po spektaklio pristatymo Ukmergėje (2004.II.16), didžiosios premjeros Vilniuje (2004.II.25), jį numatoma parodyti didesniuose Lietuvos miestuose, gastrolės baigiant Joninių dieną Nidoje kartu su roko ir folkloro muzikos atlikėjais. G.K.

(ELTOS, Delfi, BNS, 7 meno dienos, LGTIC informacija)

Kunigaikštienės Birutės skulptūra Palangos parke prie tako į Birutės kalną. Nuotr. G. Kurpio

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 64 milijonus dolerių

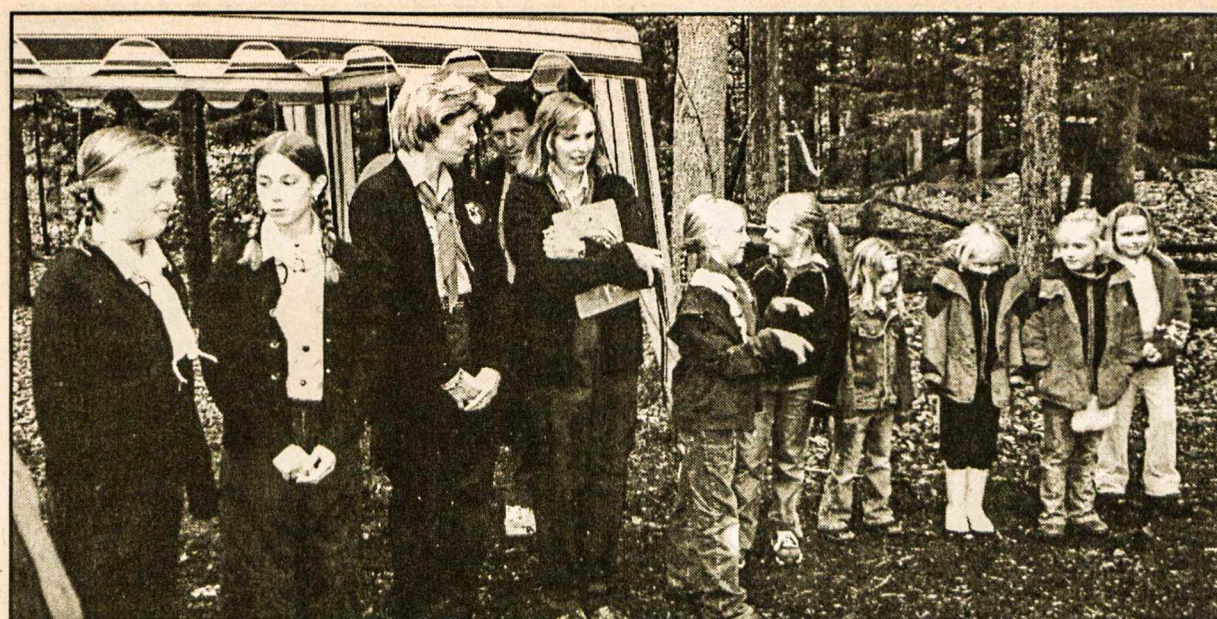
MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind.1.00%	Asmeninės paskolas nuo4.75%
180-364 d. term. ind.1.00%	
1 metų term. indėlius1.05%	Sutarties paskolas nuo4.75%
2 metų term. indėlius1.65%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu3.55%
3 metų term. indėlius2.15%	1 metų3.55%
4 metų term. indėlius2.60%	2 metų4.05%
5 metų term. indėlius3.00%	3 metų4.55%
1 metų GIC-mėn. palūk.1.05%	4 metų4.95%
1 metų GIC-met. palūk.1.30%	5 metų5.25%
2 metų GIC-met. palūk.1.90%	
3 metų GIC-met. palūk.2.40%	Su keičiamu nuosimčiu 1, 2, 3 metų3.75%
4 metų GIC-met. palūk.2.85%	
5 metų GIC-met. palūk.3.25%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable"0.75%	
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.1.55%	
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.2.15%	
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.2.65%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.3.10%	
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.3.60%	
Taupomąją sąskaitą iki0.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki0.75%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.0.40%	

Duodame asmenines paskolas iki \$100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiame nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcl.com

Vasagos "Vovoryčių" skaučių sueigoje (iš k.) – Veronika Sriubiškytė, Lia Aiello, Vida Skilandžiūnienė, draugininkė ir steigėja – Lina Valickienė, Jazmina Valickytė, Olivija Kamaitytė, Zoe Petronytė, Viktorija McMurchy, Joana McMurchy, Rasa Petronytė

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)
ir atsakingesnės čiabuvių valdymo sistemos. Indėnų reikalų ir šiaurės Kanados vystymosi ministras Andy Mitchell tikisi greitai pagerinti indėnų švietimo, sveikatos, gyvenimo sąlygų ir savivaldos būklę.

Elektros energijos klausimas Ontario provincijoje darosi vis painesnis ir jos gamybai padidinti yra vis mažiau vilčių. Ontario valdžia nori sumažinti ir galimai daugiau suvienodinti elektros vartojimą. Normaliai dienos metu įvairios įmonės ir įstaigos eikvoja daug energijos, tad sumažinus privačių asmenų ir gyvenviečių energijos suvartojimą dienos metu, galima būtų išvengti laidų perkrovimo ir įvairių sutrikimų. Ontario vyriausybė nutarė įvesti naujus elektros skaitiklius, kurie įrašytų energijos vartojimo laiką, pagal kurį energija, vartota savaitės dienomis tarp 6 val. ryto ir 8 val. vakaro, kainuotų žymiai daugiau nei kitu paros metu ar savaitgaliais. Manoma, kad iki 2007 metų 800,000 gyvenviečių bus aprūpintos šiais naujais elektros skaitikliais. Provincijos jėgainių pajėgumas yra 30,500 megavatų, tačiau apie 15% jėgainių yra normaliai uždarytos sistemos priežiūros ir pataisų reikalingas. Iki 2020 metų visa senstanti sistema turės būti palaipsniui pakeista.

Mergaitė Mair Hunt-Hans 11 metų amžiaus iš Ile-Perrot, Que. už ypatingą drašą, pačiai esant pavojuje, buvo gen. gubernatorės apdovanota Drašos žvaigždė. Ji nakties, o vėliau ir dienos metu, gelbėdama savo sužeistą tėvą ir ieškodama pagalbos, nušalo ir prarado vieną koją, o taip pat ir kitos kojos pirštus. Drašos žvaigždė taip pat apdovanoti penki policininkai už piktadarių suėmimą ir du kiti asmenys, kurie rizikuodami savo gyvybe išgelbėjo skęstančius vaikus.

Valstybinė meno galerija Otavoje pranešė, kad iš naujai sudaryto fondo, kuris perka jaunų menininkų darbus, buvo nupirktas pirmoji skulptūra, sukurta jauno menininko Brian Jungen. Iš perdirbtų plastmasinių kiemo kėdžių jis sukūrė banginio skeletą. Galerijos direktorius Pierre Theberge vadino jaunąją skulptūrą išradimu ir lankia vaizduote turinčiu menininku. Šis fondas buvo sukurtas labdarės Mary Joy Thompson 1,5 mln. dol. įnašu su sąlyga, kad perkami kūriniai būtų iš jaunesnių nei 40 m. amžiaus menininkų. Brian Jun-

gen yra laimėjęs "VIVA" premiją Britų Kolumbijoje ir 50,000 dol. vertės "Sobey" meno premiją 2002 m.

Kriminalistams pasisekė prieš kreditą kortelių bylų, kuriomis, atrodo, galės pasinaudoti ir piktnaudžiauti 1,400 asmenų tapatybės ir kreditu dokumentais bei finansais. Bylose yra asmeninės žinios, socialinio draudimo ir banko sąskaitų numeriai, namų adresai, šeimos narių žinios ir asmeninės istorijos duomenys. Šių bylų pagalba kriminalistai gali atidaryti naujas banko sąskaitas, perversi į jas pinigų iš kitų sąskaitų, įsigyti kreditą kortelės ir net gauti naujus pasus. "Equifax Canada Inc." kreditu informacijos apsaugos agentūra pranešė, kad tos bylos daugiausia priklausė vakarų Kanados provincijos gyventojams. Normaliai bylų duomenys yra prieinami tik jų savininkams ir legaliems kreditu tiekėjams, k.a. bankams ar kreditu kooperatyvams. Kriminalistai, apsimetę kreditu tiekėjais, išgauna tas žinias, kurių neteisėtai išsigijimas bent vieno asmens atveju yra laikomas dideliu nusikaltimu. Tokio masinio bylų pasisavinimo Kanadoje dar nėra buvę. Per metus pasitaiko apie 8,000 atskirų atsitikimų, kur buvo pavogtos ar piktnaudžiautos kreditu kortelės, ir taip buvo prarasta daugiau kaip 5 mln. dolerių. Pastaruoju metu buvo įspėti bankinių automatų vartotojai, prašant saugotis asmenų su netoliese stovinčiais nešiojamais telefonais. Tiesioginiai telefoniniai ryšiai turėtų būti įjungti prieš įjungiant telefoną, kuriuo suseka asmens tapatybės numerį (PIN) ir lengviau prieina prie pačios sąskaitos.

JAV Teksas valstijoje pakistaniečių kilmės Kanados pilietis buvo nuteistas kalėti penkerius metus už mėginimą savo rankiniame bagaže įnešti į lėktuvą 32 skutamasias geležtes. Jos buvo paslėptos metalinėje dėžutėje ir apvyniotos diržu. Vėliau buvo rasta adrešų ir telefonų, susijusių su kai kuriais Pakistano ir Jungtinių Arabų Emirato valstybių valdininkais. Teisme paaiškėjo, kad jis nebuvo turistas, kaip teigė apklausimo pradžioje, kad gyveno JAV ir be leidimo norėjo nuolatos ten gyventi. Taip pat buvo nustatyta, kad jis mėgino išbandyti orauščio saugumo sistemą. Jis buvo dar nubaustas 20,000 dol. bauda. Atlikęs bausmę bus ištremtas iš JAV.

Prieš 30 metų į Kanadą imigravęs Mahboob Khawaja ir tapęs piliečiu, buvo Saudi Arabijoje apkaltintas terorizmu. Kanadoje gyvendamas yra parąšęs keletą knygų ir straipsnių apie vakarų kraštuose daromą neigiamą įtaką Artimųjų rytų kraštams. Tą pačią balandžio 1 d. Kanadoje buvo suimtas jo 29 m. amžiaus sūnus Mohammad Mommin. Jis yra kaltinamas prisidėjęs prie teroristų grupės ir

SPORTAS

54-osios žaidynės

Jos įvyks š.m. birželio 19-19 d.d. Bridgeport, Conn. Vykdydys Connecticut Lietuvos sporto klubas ir ALB Bridgeporto apylinkė. Žaidynių vadovas – Laurynas Misevičius. Vykis įvairių amžių ir grupių vyrų, moterų bei mišrių komandų krepšinio ir tinklinio varžybos. Galutinė registracija iki gegužės 15 d. Registruoja: Laurynas R. Misevičius, 218 Pastors Walk, Monroe, CT 06468-1006, USA. Tel./faksas 203 452-5208; E-paštas: LarryKau-nas@yahoo.com arba: Algirdas Gelazauskas, 19 Evergreen Ave., Apt. 4, Hamden, CT 06518-2744. Tel. 203 248-5182; E-paštas: Vievies@cs.com

Platesnę informaciją gauna sporto klubai. ŠALFASS inf.

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: LKLYgos pasaulio taurės kovos keturios komandos – Vilniaus "Lietuvos rytas" su Šiaulių "Šiauliais" ir Kauno "Žalgiris" su Vilniaus "Sakalais". Druskininkuose vykęs 21-asis Europos jaunių (iki 18 metų) merginų čempionatas Lietuvos merginoms užsibaigė tragiškai. Jos pralaimėjo visas rungtynes ir prarado teisę dalyvauti Bratislavos (Slovakija) vykstančiame baigėsi čempionate. Vilniaus "Lietuvos telekomo" krepšininės, baigėję ligi trijų pergalių "sausai" nušlavę Marijampolės "Arvi" krepšininės, vėl tapo Lietuvos moterų lygos (LMKL) čempionėmis.

DVIRAČIAI: Penktajame pasaulio taurės varžybų rate trečiąją vietą užėmė Edita Pučinskaitė ir pagal Tarptautinės dviračių sąjungos (UCI) paskelbtą pajėgiausių pasaulio dviratininkių įvertinimą pakilo į ketvirtąją vietą, o Diana Žiliūtė pakilo į dvyliktąją.

LEDO RITULYS: Lietuvos ledo ritulinkinai kyla. Elektrėnuose pasibaigusiame II padalinio B grupės čempionate lietuviai laimėjo visas rungtynes ir iškovojo teisę kitą sezoną žaisti aukštesniame – antrajame pagal pajėgumą pasaulio ledo ritulio rate.

KILNUS ŽAIDIMAS: (Fair Play): Lietuvos tautinio olimpinio komiteto (LTOK) surengtose Lietuvos 2003 metų laureatų pagerbimo iškilmėse pagrindinis apdovanojimas įteiktas pirmajam Lietuvos olimpiniam čempionui, 1968 metų Meksikos olimpinio žaidynių nugalėtoju, boksiniui D. Pozniakui. Jis išrinktas ne tik už aukščiausią sporto pasiekimą, bet ir už dorą, sąžiningą gyvenimą. V.P.

Jiems padėjęs veikloje, susietoje su Londono teroristų gauja. Jo jaunesnysis brolis kaltina Kanados policiją, kad ji kolaboravo su Saudi Arabijos valdžia ir teikė žinias apie jo tėvą ir brolį. Saudi arabai jų tėvą po dvi savaites traukė namų arešto paleido. Šiuo metu jis vėl dėsto universitete ir netrukus žada grįžti į Kanadą.

Žaliųjų draugija nutarė kreipti daugiau dėmesio į sveiką maistą ir klimato pasikeitimą pasaulyje, negu į ruonių medžioklę. Šiemet Kanados vyriausybė leido Labradoro ir Newfoundland teritorijoje sumedžioti 975,000 ruonių. Humanistų bendruomenė JAV laikraščiuose ragino Amerikos piliečius atsisakyti kelionių į Kanadą ir boikotuoti kanadietiškus produktus. Kanados Atlanto pakraščiu pramonė praėjusiais metais pelnė daugiau kaip 15 milijonų dolerių, parduodama ruonių kailius Kinijai, Norvegijai ir Danijai. Kanados vyriausybė teisingai ruonių medžioklę, nes per didelį ruonių plitimas smarkiai pakenkė menkių žvejybai, o ruonių skaičius jau yra daugiau kaip penki milijonai. A.V.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% už 30-89 d. term. indėlius	1.00% už 90-179 d. term. indėlius
1.00% už 180-269 d. term. indėlius	1.00% už 270-364 d. term. indėlius
1.05% už 1 m. term. indėlius	1.65% už 2 m. term. indėlius
2.15% už 3 m. term. indėlius	2.60% už 4 m. term. indėlius
3.00% už 5 m. term. indėlius	1.05% už 1 m. GIC mėn. palūk.
1.30% už 1 m. GIC invest. pažym.	1.90% už 2 m. GIC invest. pažym.
2.40% už 3 m. GIC invest. pažym.	2.85% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	1.00% už RRSP ind. (var. rate)
1.55% už RRSP 1 m. term. ind.	2.15% už RRSP 2 m. term. ind.
2.65% už RRSP 3 m. term. ind.	3.10% už RRSP 4 m. term. ind.
3.60% už RRSP 5 m. term. ind.	1.00% už OHOSP (variab. rate)
0.45% kasd. palūkanų čekių sąsk.	0.60% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.40% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

IMAME

už asmenines paskolas nuo.....	4.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)	
1 metų.....	3.55%
2 metų.....	4.05%
3 metų.....	4.55%
4 metų.....	4.95%
5 metų.....	5.25%
- su keičiamu nuosimčiu.....	3.75%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgičius iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgičius

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ ĮŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELES
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHECKS)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; ketvirtad. nuo 9 v.r. – 8 v.v.
LN skyriuje – penktad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

Royal York skyriuje – šeštad. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149
2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531

KLF daugiau kaip 40 metų remia lietuvišką veiklą Kanadoje ir Lietuvoje. Jūsų įnašai ir aukos lieka Fonde kaip nuolatinis šaltinis, sudarantis galimybę remti lietuviškos išlaikymą bei studijuojančių jaunimą Kanadoje ir teikti finansinę paramą Lietuvai.

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą testamentuose ir remkite jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Algis MEDELIS QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont. M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS

LIETUVA – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų - apžiūrėti Toronto miestą, Niagarą, Ontario šiaurę, Otavą, Kvebeką ir t.t. - teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės - Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronto 416 531-4800 Bilietus prašau atsiimti, į tolimesnes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING 45 Forest Heights Str., WHITBY, Ont. L1R 1T7
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atskirai giminės iš Lietuvos, arba JK skrendant į Lietuvą. JAV DOLERIUS LIETUVOJE PRISTATOMI IR RANKAS PER 7 DARBO DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius. Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

RUBY REAL ESTATE LTD.
REAL ESTATE BROKER
27 John Street, Toronto

MLS **JUMS TIK KAINUOS**
3 1/2%
IŠ VISO + GST
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų

UŽ KIEK AŠ GALIU SAVO NUOSAVYBĘ PARDUOTI?
Nemokamas be jokių išlaidų įvertinimas.

SKAMBINKITE
TEODORUI STANULIUI, B.A.
416-769-1616

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616; namų 416-231-4937

DR. STASYS DUBICKAS
DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)
Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")
(905) 333-5553
TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS Parcels
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

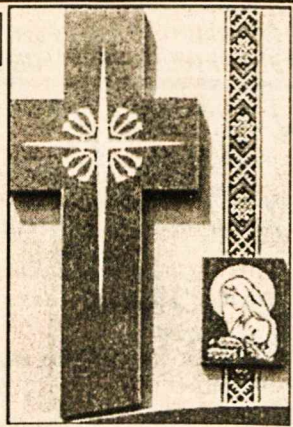
HI VILNIUS

Tel: (416) 233-4601

\$300* off COUPON for 1 parcel **\$300* off**
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & APPLIANCES
Skambinti
R. Jareckui
Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328
(Nemokamai atvažiuoju į kainuoti)

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiamie lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbus.
Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Vasaros stovyklos Neringoje

Lietuvių kilmės angliškai kalbančių šeimų dienos

Važiudamas kalnuotais Vermont'o keliais, Julius D. netikėtai pamatė pusiau lietuvišką užrašą: "Neringa next right". Jam pasidarė smalsu. Pasukęs dešinėn jis netrukus pasiekė Neringos stovyklavietės koplytstulpį ir štai, pavaziavus kalneliu į viršų, jam atsivėrė naujas, lig šiol nepažintas Neringos pasaulis.

Norėdamas daugiau sužinoti apie savo promočiutės lietuvių kilmę bei kultūrą, Michael L. klajojo interneto erdvėje, kai netyčia užtikio Neringos stovyklos svetainę: www.neringa.org. Ir jam atsivėrė ligi šiol nepažintas Neringos pasaulis.

Prieš porą metų Clark ir Mandy, patys airių kilmės, įvaikino dvynukus iš Lietuvos. Įvaikinimo agentūra jiems perteikė žinių apie vietas, kuriose galėtų daugiau sužinoti apie lietuvių kultūrą. Tame lape jie rado Neringos stovyklavietės telefono numerį: 978-582-5592. Jie numerį išsuko, ir jiems atsivėrė iki šiol nepažintas Neringos pasaulis.

Tą vasarą Julius, Michael, Clark ir Mandy susipakavo lagaminus ir su savo šeimomis traukė į Vermontą, į Neringos angliškai kalbančiųjų šeimų stovyklą.

Šią vasarą bus dešimtieji metai, kai angliškai kalbančiųjų lietuvių kilmės šeimoms trumpai bet intensyviai dalyvauja stovykloje, kuri pasižymi žmonių įvairove bei atvirumu. Susirenka pirmos ateivių bangos vaikaičiai su šeimomis ir "dipukų" vaikai, taip pat prisideda senieniai iš Lietuvos atvykusieji, kurie susituokę su amerikiečiais. Būriai tėvai, kurie patys užaugo Neringoje ir dabar nori savo jaunus vaikus supažindinti su ja, ir žmonės, kurie tik prieš porą mėnesių sužinojo apie šią stovyklavietę. Smagiausia, kad atvažiuoja ne tik tėvai su šeimomis, bet ir atsiveža taip pat senelius bei močiutes, tetas su dėdėmis. Susirenka iki 20 šeimų, beveik šimtas žmonių, nuo poros mėnesių iki 90 metų amžiaus.

Dalį vadovybės sudaro komanda iš Lietuvos: žmonės, kurie puoselėja šokių, muziką, liaudies kultūrą. Jie visą vasarą stovyklą praturtina savo žiniomis ir talentais. Alvydas, profesionalus tautinių šokių mokytojas, ruošiasi vasarą praleisti Neringoje. Užsipykęs žemaitis, jis įstengs per visą šį 2 metų laiką

nepamokti anglų kalbos. Bet tai netrukdo jam bendrauti su šeimomis ir vaikais bei tėvelius ir kitus išmokyti lietuviškų šokių.

Ši angliškai kalbančiųjų šeimų stovykla yra trumpa - vos keturios pilnos dienos. Bet per jas įstengiame daug nuveikti. Pirmųjų stovyklų programos tikslas buvo supažindinti šeimas su lietuviškomis tradicijomis, kurias galėtų šeimose švęsti. Per vieną stovyklą šventėme Kalėdų laikotarpį - paruošėme visą Kūčių stalą: vaikai kepė prskučius, tėvai ruošė aguonų pieną ir kisielių. Visi kartu vėrė šiaudinius. Patys nustebome, kad vasaros vidury įstengėme sukurti šeimynišką Kūčių nuotaiką. Esame šventę ir Velykas. Tėvai verbas pynė, šeimos kartu margino margučius. Per šeimų maldos laiką apmąstėme Kristaus prisikėlimą.

Geriau susipažinti su Lietuvos kultūra nusprendėme, kad dera aplankyti pačią Lietuvą. Vienais metais skridome į Vilnių, kitais metais laivu plaukėme į Klaipėdą. Aplankėme Gedimino kalną ir susipažinome su pačiu Gediminu; gerėm kavą Kauno kavinėse; dainavom liaudies dainas Rumšiškoje. Šią vasarą netgi teko dalyvauti prezidento rinkimuose ir pabendrauti su "Jo Ekscelencija". Apsilankė ir "Jo Eminencija kardinolas Bačkis", kuris visus palaimino. Nepasididžiavo nei Sabonis, nei Urmanavičiūtė, kurie sutiko pabendrauti su šeimomis ir pasidailinti savo talentais.

Užtenka keturių dienų nukeliauti į kitą pasaulį, į pasaulį, kuriame susiburia įvairiausios šeimos sudarančios vieną didelę šeimą: pasaulį, kuriame susipažįstame su lietuvių kalba, daina, šokia, pasakomis, maistu bei rankdarbiais; pasaulį, kuriame visi kartu dainuoja, meldžiasi, valgo, žaidžia, juokiasi ir šoka.

Indrė Čuplinskaitė ir Dana Grajauskaitė, angliškai kalbančiųjų šeimų stovyklos koordinatės

Pastaba: Neringos stovykloje būna programos lietuvių bei anglų kalbomis vaikams arba šeimoms. Norint sužinoti daugiau apie Neringą kviečiame apsilankyti www.neringa.org svetainėje arba paskambinti stovyklos vedėjai Vidai Strazdienei tel. 978-582-5592. Iki pasimatymo stovykloje!

Ir mes stovyklavome "Neringoje"

ŽEMIAUSIA KAINA BET KUR!

Skambintis Lietuvoje - tik 26 centai!

Lietuva - 26 centai	Lenkija - 7.9 centai
JAV - 4.9 centai	St. Peterburgas - 8 centai
Rusija - 15 centų	D. Britanija - 5.9 centai
Kanada - 3.9 centai	

10-10-580

Skambinant Šiaurės Amerikoje surinkti 10-10-580 + 1 + rajono kodas + numeris

Tarptautiniams skambučių 10-10-580 + OII + krašto kodas + rajono kodas + numeris

NEREIKIA keisti telefono firmos.

BELL sąskaitoje bus sužymėti Onlinetel skambučiai. Visos kainos galioja 24 valandas, 7 dienas per savaitę. Ryšiai su nešiojamais telefonais gali kainuoti daugiau.

Kainos gali keistis be pranešimo.

Visiems skambučiams taikomas 25 centų minimumas.

Pilną kainoraštį galite skaityti tinklalapyje www.10-10-580.com

Powered by
Onlinetel
talk freely to the world

Padalinys Eiger Technology Inc., viešos akcinės bendrovės, dalyvaujantis Toronto akcijų biržoje - TSE (simboliu AXA).

"Neringos" jaunimas linksmai nusiteikęs atlikti programą 2003 metų Lietuvių susivienijimo šventėje Ntr. A.P.

GYDYTOJO UŽRAŠAI

Melas ir kalbos vingrybės

DR. VYTAUTAS MEŠKA

Vienintelė liga, kurią civilizuota ir kultūringa visuomenė kažkodėl laiko negražia, vėlyvoje stadijoje reiškiasi progresuojančiu paralyžiumi. Šį susirgimą gydo psichiatrai. Bet pradinėje progresuojančio paralyžiaus stadijoje dažni ir nervų sistemos pažeidimų liudyjantys simptomai.

Įdomiai ūmiai prasidėjusį progresuojantį paralyžių savo vadovėlyje aprašo žinomas Lietuvos psichiatras prof. dr. L. Gutmanas: "Man teko matyti vieną ligonį prokurorą, kuris dar penktadienį pasakė teisme savo kaltinamąją kalbą, kuri niekam iš aplinkinių nekrito į akis, nebent tik savo stačiokiškumą, o sekmadienį, baliuje pas gubernatorių, jau pradėjo kliedėti, kad esąs imperatoriaus sūnus ir t.t."

Greit prisideda atminties nusilpimas, cinizmas, sutrinka kalba. Šie pacientai suklumpa žodžiuose, pvz. tardami "eksterritorinė priklausomybė", "reorganizacija", "ekstravagantiškumas" ir t.t.

Kaip neretai ir kiti psichiniai pacientai jie dažnai ima meluoti. Nuo sveiko, be abejo nepakankamai moralaus asmens, jų melas skiriasi tuo, kad yra nemotyvuotas, beprasmiškas. Neretai tokį melą sunku atskirti nuo kliedesių.

Apskritai moralinis pakitimas yra pirmas prasidedančio psichinio susirgimo reiškinys. Pasak kito žymaus psichiatro prof. dr. J. Blažio, "moralinis defektingumas yra susijęs su kiek užmaskuota silpnaprotybe, kaip tat matome pas patologinius melagius ir avantiūristus, kurių etinis auklėjimas dažnai apvilia".

Pirmą kartą su okupantų atneštu tirštu kaip smala melu susidūriau 1940 m. Jis apgaubė mus. Melas lydėjo kiekvieną mūsų žingsnį visur, visada, visai. Betgi kas galėjo patikėti, kad atkūrus Lietuvos nepriklausomybę melas dar labiau išvesės ir įgaus tokias klaidingas formas?!

Be abejo, tokios ir panašios sąvokos yra išorinės kalbos reiškiniai. Šią kalbą galima sustiprinti vaidybinio žingsnio atitinkančiu žvilgsniu, mimika, gestais, tačiau jeigu ji netikra, tai vis tiek nieko ir neįtikina. Ypač toks netikras dalykas (apgaulė, melas, netiesa, veidmainystė, nenuoširdumas) jaučiamas dramose teatre vaidinant nepatyrusiam aktoriui.

Kaip teisingai sako filosofas, kiekvienas išstartas žodis jau nėra absoliuti tiesa. Kita vertus, esama labai daug reikalingų abstrakčių sąvokų, kurių gamtoje iš viso nėra. Tai vėl gali duoti tam tikrą pagrindą melui, kurio, kaip žinai, kojos labai ilgos.

Vidinė nežadinė kalba, kurios esmė dažniau sudaro ne konkretus žodis, bet nevaizdinis, natūralus žvilgsnis, veido išraiška, balso tonas, gestas (pvz. žmogaus apkabinimas) yra daug natūralesnė ir įtikimesnė. Dirbdami kurortologijos mokslinio tyrimo laboratorijoje, nagrinėjome susirgimo ir kurortinio gydymo įtaką emocijų bei jausmo sferai. Nustatėme, kad įsitenėjusi liga beveik 80 proc. paliečia emocijas, jausmus. Tai duoda pagrindą išsivystyti psichopatologiniams ligonių tipams (depresiniam, melancholiniam, neurasteniniui, tariamo linksnumo, apatiškam, bėgimo nuo ligos, egoistiniam ir kt.).

Kaip modernų jausmų rodiklį pasirinkome balso struktūros analizę. Iš pradžių, bendradarbiaudami su patyrusiais Vil-

niaus jaunimo teatro aktoriams, standartizavome jausmų (džiaugsmo, depresijos, liūdesio, nusivylimo) žodinės išraiškos etalonus, užrašydami visa tai į magnetofono juostelę, kurią analizavome koreliometru ir mikrokompiuteriu. Pagal šiuos etalonus lyginome pacientų jausmų pokyčius prieš ir po gydymo ir tokiu būdu nustatydavome jų dinamiką, kuri liudija organizmo fiziologinių sistemų (visų pirma aukštosios nervinės veiklos) ir emocijų jausmų sferos teigiamus poslinkius.

Šiandien, praėjus daugiau kaip 20 metų, balso struktūros analizė drauge su pulso ir kvėpavimo dažniu, arteriniu kraujospūdžiu, galvos elektrinių srovių ritmais, elektrine odos varža sudaro melo detektorių pagrindą. Todėl vidinės kalbos reikšmė galima ir objektyviai nustatyti. Tačiau praktiniame gyvenime tokių tyrimų daryti nereikia, nes visa tai bent kiek labiau patyręs žmogus gali nustatyti pats gana tiksliai, netgi stebėdamas oratorių per televiziją.

Suprantama, čia daug padeda mūsų vidinis balsas, kurį galima būtų pavadinti empatija (gr. empatheia - stipri aistra, įsijautimas). Asmuo (konkrečiai gydytojas), turėdamas prigimtine dovaną be žodžių įsijauti į kito asmens (pvz. paciento) emociją - jausminę būseną, gali tai panaudoti kaip diagnostiką (mažiau), taip ir gydymui (daugiau).

Vėjas gamina elektrą

ALGIRDAS JUREVIČIUS

Prie atsinaujinančios ekologinės energijos priskiriama ir vėjo energija, kurią generatorius transformuoja į elektros energiją. Vokietijoje net apie 11% visos elektros energijos pagamina vėjas. Vėjo jėgainės gali būti statomos ne tik sausumoje, bet ir jūroje, t.y. ten, kur yra pakankamas vėjo greitis. Vėjo energija yra viena iš saulės energijos rūšių, kuri susidaro dėl nevienodo mūsų planetos įšilimo veikiant saulės energijai. Skirtinga oro temperatūra sukuria skirtingą slėgį, dėl kurio atsiranda oro srautų judėjimas - vėjas. Paprastai didžiausias vėjo greitis būna pajūryje, nes žemyne vėjas "pristabdomas". Techniškai vėjo panaudojimui reikalingas minimalus 4.5-5 m/s vidutinis vėjo greitis, todėl tinkamiausia vieta vėjo jėgainių statybai yra pajūryje ir žemyno aukštumose, kur yra tinkamas vėjo greitis.

Vėjo energija nuo seno buvo žmonių naudojama: vėjas varė davos būrinius laivus, sukdavo vėtam tikrą pagrindą melui, kurio, kaip žinai, kojos labai ilgos. Vidinė nežadinė kalba, kurios esmė dažniau sudaro ne konkretus žodis, bet nevaizdinis, natūralus žvilgsnis, veido išraiška, balso tonas, gestas (pvz. žmogaus apkabinimas) yra daug natūralesnė ir įtikimesnė. Dirbdami kurortologijos mokslinio tyrimo laboratorijoje, nagrinėjome susirgimo ir kurortinio gydymo įtaką emocijų bei jausmo sferai. Nustatėme, kad įsitenėjusi liga beveik 80 proc. paliečia emocijas, jausmus. Tai duoda pagrindą išsivystyti psichopatologiniams ligonių tipams (depresiniam, melancholiniam, neurasteniniui, tariamo linksnumo, apatiškam, bėgimo nuo ligos, egoistiniam ir kt.).

Kaip modernų jausmų rodiklį pasirinkome balso struktūros analizę. Iš pradžių, bendradarbiaudami su patyrusiais Vil-

niui sparnai pasukami taip, kad "praleistų" vėją. Būtent tokios rūšies "Enercon" filmos vėjo jėgainės pastatytos Vydmantuose, netoli Palangos. Jos aukštis 78 metrai, o su vertikaliai ištiestu sparnu vėjo jėgainės aukštis sieks 96 metrus. Nors tai nėra pati galingiausia "Enercon" vėjo jėgainė (600 kwh), tačiau ji iliustruoja Bažnyčios norą parodyti ekologinės energijos panaudojimo galimybes.

Švęsdamas sidabrinių savo pontifikato jubiliejų popiežius Jonas Paulius II pasirašė posodinį apaštalinį paraginimą *Pastores gregis*, kuriame paragino pasaulio vyskopus skirti daugiau dėmesio kūrinių žemės išteklių išsaugojimui. Dokumentas pareiškia, kad aplinkos sudarykimas ir užterštumas yra ne tik trumpa-regiškas neatsakingas žingsnis, bet ir tiesioginė žmogaus patiekos išraiška. Tokiu būdu atsiduria pavojuje ne tik ekologija, bet ir humanologija, t.y. pažiūra, sauganti gyvybę visose jos egzistavimo formose ir siekianti perduoti nesuniokotą aplinką ateities kartoms. Savo mintis popiežius apibendrina, kviesdamas į ekologinį atsivertimą, kuris leistų atsirasti teisingam santykiui tarp žmogaus ir gamtos.

Naujajame Testamente graikiškas žodis *pneuma* reiškia *kvėpavimą, dvelkimą, vėjo pūtimą* ir net *šventąją Dvasią*. Evangelijoje pagal Joną skaitome: "Vėjas pučia kur nori: jo ošimą girdi, bet nežinai, iš kur ateina ir kur link nueina. Taip esiti ir su kiekvienu, kuris gimė iš Dvasios" (Jn 3,8). Vėjas (*pneuma*), kaip paslaptis, niekada nepalaujantis gamtos reiškinys panaudojamas slėpiningam Dievo Dvasios (*Pneumos*) veikimui žmogui išreikšti. Tad vėjo jėgainės Lietuvoje atsiradimas Kaišiadorių vyskupijos pastangomis yra ne tik didelis įnašas į ekologinį mąstymo vystymąsi, bet ir kvietimo ekologiniam atsivertimui simbolis.

Tėviškės žiburiai • 2004.IV.27 • Nr. 17 (2824) • psl. 7

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

- 25 metų namų remonto patyrimas • Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas • Namų nuomojimui ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas
2373 Bloor St. West
Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5
(į vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Ketinate keliauti - **TEIRAUKITĖS**
ASTRA SKUPAITĖ-TATARSKY
Jums suteiks informaciją ir pasiūlys geriausią maršrutą geriausiomis kainomis

Skrydžiai į Lietuvą, užsakant iš anksto, išskrendant iki 31 gegužės - \$699. Vyresnio amžiaus keleiviams 10% nuolaida. Rugpjūčio 9 d. organizuojama grupė kelionei į LIETUVĄ.

Jūsų paslaugoms - mūsų agentūros atstovai:
HELSINKIJE, FRANKFURTE, VILNIUJE

"BEST WAY TO TRAVEL"
Royal York Plaza, 1500 Royal York Rd., Etobicoke, ON M9P 3B6
Darbo valandos nuo pirmad. iki penktad., 9.30 v.r. - 6 v.v.

Tel: 416 249-7710 416 209-7737 (mobilus)
1-800-715-5767 Fax: 416 249-7749

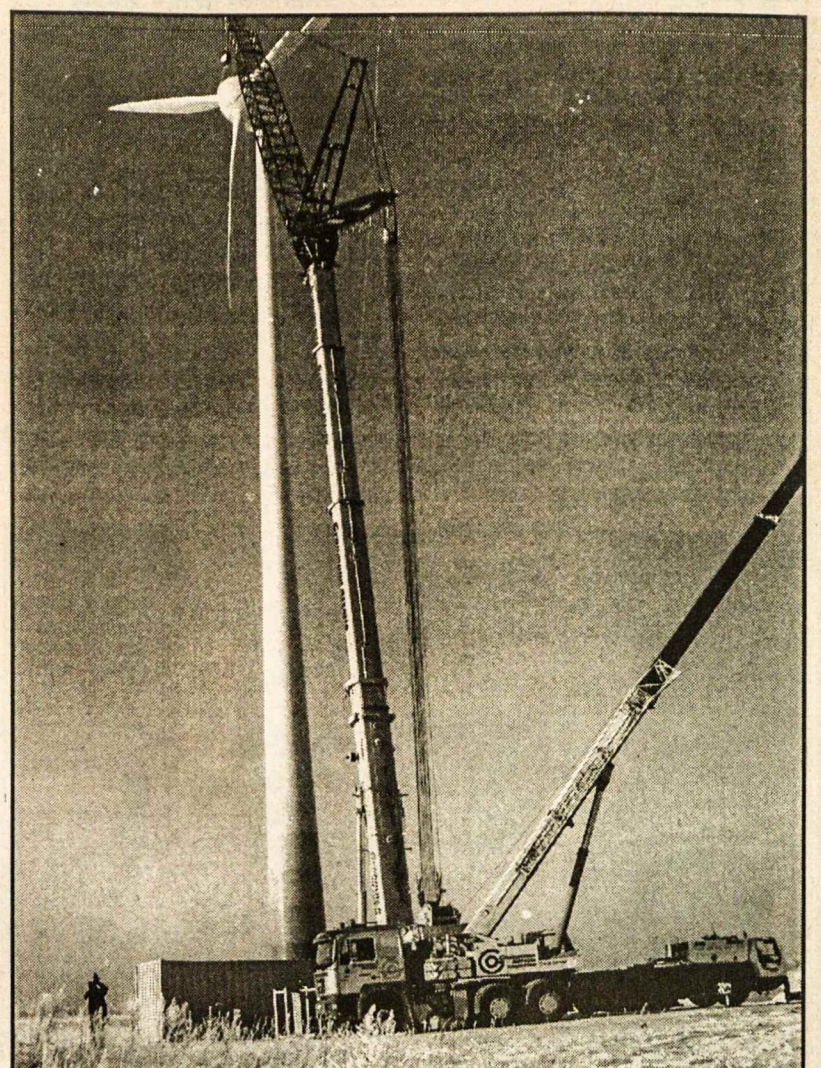

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.
ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

Kaišiadorių ir Magdeburgo (Vokietija) vyskupijos pastangomis Lietuvoje (Vydmantuose) pastatyta pirmoji vėjo jėgainė, gaminanti elektrą

TORONTONT

Anapilio žinios

Balandžio 25, sekmadienį, 9.30 v.r. Mišios buvo aukojamos už a.a. muz. Stasį Gailevičių. Ta proga giedoję Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas Lilijos Turūtaitės.

Balandžio 21, trečiadienį, iš Lietuvos kankinių šventovės palaidota Stayner mieste mirusi a.a. Mėta Gaivienė, 79 m. amžiaus.

Lietuvoje po akrobatinio lėktuvo avarijos mirė to lėktuvo pilotas a.a. Darius Išganaitis, mūsų parapijos choro narės Laimos Išganaitienės sūnus. Už velionį gedulinės Mišios buvo paukotos balandžio 24, šeštadienį, 10 v.r. Lietuvos kankinių šventovėje.

Parapijos Jaunų šeimų sekcija ruošia Motinos dienos pietus gegužės 9, sekmadienį, parapijos salėje tuoj po 11 v.r. Mišių. Programoje pasirodys "Angeliukai". Bilietus prašome užsisakyti vakarais pas Žitą Krūžikienę tel. 905 608-1153.

Anapilio knygyne gauta kun. dr. V. Skilandžiūno knyga *Behind the Prison Walls*.

Žodis tarp mūsų knygelių gegužės-birželio laidą jau platina Albina Augaitienė sekmadieniais parapijos salėje.

Delhi apylinkės Motinos dienos iškilmės įvyks gegužės 1, šeštadienį, tuoj po 3 v.p.p. Mišių Šv. Kazimiero šventovės salėje.

Mišios gegužės 2, sekmadienį: 9.30 v.r. už Vasiliauskių ir Ališauskių šeimos mirusiųs; 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Matildą Ciparienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje gegužės 1, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Ireną Mačiulytę.

Išganytojo parapijos žinios

Šeštadienį gegužės 1, 8.30 v. ryto prasidėję šventovės ir jos aplinkos aptvarkymo darbai. Kviečiame parapijiečius prisidėti.

Sekmadienį, gegužės 2, 11.15 v. ryto pamaldos su šv. Komunija, kurias ves klebonas. Pamaldų metu vyks tikybės pamokos vaikams. Po pamaldų įvyks Moterų draugijos susirinkimas šventovės patalpose.

Gegužės 9 d., 11.15 v. ryto – iškilmingos pamaldos, kurių metu prisiminsime visas motinas. Šia proga sekmadienio mokyklos mokiniai motinoms įteiks gėlių.

Išganytojo parapijos moterų draugija dėkoja M. ir E. Bumeisteriams už \$2,000 auką.

Muziejaus-archyvo žinios

Ateinanti sekmadienį, gegužės 2, Spaudos atgavimo minėjimo proga Toronto Lietuvių Namuose bus rodomos muziejaus kolekcijose saugojamos spaudos draudimo metais išleistos ir į Lietuvą slapta knygnešij atneštos knygos. Kviečiame visus pasižiūrėti į šiuos retus leidinius.

D. Gutauskienė ir P. Saplienė aukuoja po \$50. muziejaus-archyvo išlaikymui.

Maironio mokyklos žinios

Pentkasis sk. (mkt. Monikos Raščiausienės klasė) balandžio 24 d. aplankė netoli esantį parką ir atsigavino puikiame pavasario ore.

Gegužės 8 d., 11 v.r. jaunesniųjų bei vyresniųjų darželių mokiniai kartu su 1 sk. mokiniais kviečia savo mamytės į Motinos dienos minėjimą mokyklos auditorijoje. Bus programėlė ir kavutė su užkandžiais.

Trečiatis sk., vadovaujamas mkt. Žibutės Vaičiūnienės, rengia Lėlių teatrą ir kviečia tėvelius bei broliukus ir sesutes aplankyti jos klasę gegužės 15 d.

Mokslų metams baigiantis, diplomų įteikimas ir iškilminga vakarienė įvyks penktadienį, birželio 4, 6.30 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje. Šiai iškilmei bilietus platina Kristina Dambaraitė 905 602-9231.

Gegužės 22 d. pamokų nebus – karalienės Viktorijos šventės savaitgalis.

Žvilė

Šv. Jono lietuvių kapinėms aukuoja: \$300 – V. G. Drešeriai; \$100 – E. Šiškuvienė.

Prisikėlimo parapijos žinios

Praeitą sekmadienį per visas Mišias pamokslus sakė svečias sa- lezietis kun. Izidorius Sadauskas, SDB. Per 10.30 v.r. Mišias giedoję parapijos jaunimo choras.

Šis šeštadienis yra mėnesio pirmasis. Pirmasis mėnesio šeštadienis Gyvojo rožinio draugijos nariai renkasi Rožiniui ir Mišiom 10.30 v.r.

Pirmos Komunijos iškilmės parapijos vaikams vyks šį sekmadienį per 10.30 v.r. Mišias, kurių metu giedos parapijos jaunimo choras.

Balandžio 24 d. palaidota a.a. Bronė Kamilavičienė, 84 m. Paliko vyrą Vaclovą, sūnų Edvardą su šeima ir dukrą Vidą. Lietuvoje mirė a.a. Pranas Astrauskas, Jurgio Astrausko brolis.

Moterystės sakramentą priėmė Filomena Naruševičiūtė su Krzysztof Wojcik.

Metinis parapijos narių susirinkimas įvyks birželio 13 d. po 10.30 v.r. Mišių. Kaip įprasta, susirinkimas išrinks pusę parapijos tarybos narių, padarys įvairius pranešimus ir bus proga parapijiečiams pasisakyti – patarti, stilyti. Nominacijų komisija paruos kandidatų į parapijos tarybą sąrašą, kuris galės būti papildytas ir susirinkimo metu.

Žodis tarp mūsų gegužės ir birželio mėnesiams knygelės yra padėtos šventovės prieangyje.

Gausaus būrio darbininkų ir aukotojų dėka, sunėštų daiktų bei vartotų drabužių išpardavimas sutelkė labdaros darbus daugiau kaip 13,000 dol.

Mišios sekmadienį, gegužės 2: 8 v.r. už Barborą Lukauskienę; 9 v.r. už Seliokų šeimos mirusiųs; 10.30 v.r. už Mišių novėnai paves-tas gyvas ir mirusias motinas, už Magdalėną, Ievą ir Krilavičių šeimos mirusiųs, už Antaną ir Pauliną Šimkus; 12 v.d. už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Lietuvių Namų žinios

Balandžio 25 d. Lietuvių Namuose pietavo 145 svečiai. Pranešimą padarė LN valdybos vicepirmininkas E. Steponas. Svečių knygoje pasirašė A. Kirkutis, Klaipėdos universiteto profesorius; dr. A. Alekna, Vilniaus universiteto gerontologijos ir reabilitacijos centro vadovas; D. Urbonaitienė, Socialinės apsaugos ir darbo m-jos, soc. paslaugų skyriaus vedėjo pavaduotoja.

Lietuvių Namų ir Labdaros valdybos posėdis – gegužės 20 d., 7 v.v. LN septynioje.

Gegužės 2, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Karaliaus Mindaugo salėje rengiamas Spaudos atgavimo šimtmečio minėjimas. Dalyvaus Lietu- vos poetas-rašytojas S. Geda ir litaratūros bei meno kritikė G. Ramoškaitė.

Gegužės 9, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Vytauto Didžiojo menėje poetas S. Geda, dienraščio "Lietuvos aidas" vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas, kalbės apie prezidento vaidmenį ir įtaką Lietuvos politikojė. Bus atsakinėjama į klausimus.

Š.m. gegužės 16 d., 2.30 v.p.p. LN didžiojoje salėje koncertuos žymusis aktorius, dainų ir žodžių autorius Andrius Mamantovas.

Kviečiame visus pietauti Lietuvių Namuose. Jauki aplinka, veikia baras.

Slaugos namų žinios

Slaugos namams \$100 aukuoja K. Kačiulis.

Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos primamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siūsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Besidomintys Slaugos namais informacijos gali gauti interneto tinklalapyje www.labdara.ca

A. a. Mėtos Gaivienės atminimui vietoje gėlių Birutė Jonaitienė su dukrom Egle, Onute ir Rita *Tėviškės žiburiai* aukuoja \$50.

Violončelininko VYTAUTO SONDECKIO koncertas įvyks gegužės 6 d., 8 v.v. George Weston Recital Hall, Toronto Centre for the Arts. Jis taip pat koncertuos Barrie, Orillia ir Milton miestuose (geg. 1, 2 ir 7 d.d.)

Anapilio sodybos vaikų choras "Gintarėliai", vad. Deimantės Grigutienės, yra pakviestas dalyvauti daugiaakultūriniam renginyje "United Europe Day", skirtame dešimties šalių, jų tarpe ir Lietuvos, įstojimui į Europos sąjungą paminėti. Jis įvyks gegužės 1, šeštadienį, 12-4.30 v.p.p. High Park bibliotekos aikštėje (Roncesvalles ir Wright gatvių sankryža). Programoje: tautybinių pasirodymų – šokiai, muzika, dainos, gimnastika, solistai, ansambliai. Bus ir įvairių kitų vaikams skirtų programų bei užsiėmimų. Lietuvių pasirodymas – 1 val.p.p.

Prof. dr. Vėjas G. Liulevičius, istorikas, Tennessee (JAV) universiteto dėstytojas, kalbės ketvirtadienį, gegužės 6, 7.30 v.v. Toronto universiteto Istorijos departamente (Room 1088, Sidney Smith Hall, 100 St. George St.) tema "Tautybės tapatumo pasirinkimas modernėjančiame Baltijos kraštų regione".

Prof. V. G. Liulevičius, vo- kiečių istorijos specialistas, tyrinėjantis ryšius su Rytų Europa, ypač besidomintis baltiečių istorija. Gimęs Čikagoje, dirbęs Čikagos universitete, daktaro laipsnį gavęs "University of Pennsylvania" 1994 m. Yra parašęs mokslinių knygų.

Metinis "Tėviškės žibu- rių" renginys – spaudos popietė praeitą sekmadienį, balandžio 25, 4 v.p.p. didžiojoje Anapilio parapijos salėje sudarė malonią progą iš Toronto, Hamiltono ir kitų vietovių suvažiavusiems tautiečiams pasimatyti, pabendrauti ir parenti belikusį Kanadoje vienintelį savąjį laikraštį. Gausių dalyvių tarpe buvo svečių ir iš Lietuvos. Popietės pro- grama, supinta iš trumpų kalbų, skambių jaunimo dainelių, turtingų loterių ir skanios vakarie- nės su vynu, užtruko apie tris valandas. Renginyje buvo pagerbtas vyriausiasis "TŽ" redak- torius prel. dr. Pranas Gaida, neseniai šventęs savo amžiaus 90- metų ir ištisos, intensyvios bei kūrybingos darbuotės "Tėviškės žiburiuose" 50-metį. Jam buvo įteiktos dvigubą suktą pažy- minčios dovanos. Meninę pro- gramą atliko Toronto Prisikėli- mo parapijos jaunimo choras, vadovaujamas muz. D. Viskontienės ir sol. A. Puodžiūnienės, akompanuojant muz. D. Rad- kienė. Susirinkusius sveikino ir apie Kalbos ir knygos metus kalbėjo KLKK draugijos "Žibu- riai" valdybos pirmininkė ir "TŽ" redaktorė Ramūnė Saka- laitė-Jonaitienė. Popietės pro- gramai vadovavo Joana Kuraitė- Lasienė. (Plačiau kt. nr.)

A. a. Rimui Anskuiui mirus, užjausdamas jo žmoną Marlenę ir šeimą, tėvą Vaclovą, seserį Vidą Stanevičienę su šeima, Živilė Vidmantienė ir Zuzana Stančikienė *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$40.

A. a. Neilsonui Johnson mirus, užjausdami jo žmoną Ramoną, jos brolį Viktorą su šeimomis ir uošvius Vincę ir Stasį Kneitus, Stefą ir Algis Medeliai *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$25.

A. a. Mėtai Gaivienėi mirus, jos atminimui pagerbti *Ko- vai su vėžiu ir džiova* sergantiems vaikams Lietuvoje aukuoja: \$100 – R. S. Trinkūnai; \$25 – J. Lapaitis; \$20 – P. Bridickas; J. I. Birštonai, A. Babeckienė, M. Bernotienė, A. R. Giršai, J. Trinkūnienė; \$10 – B. Kaspara- vičienė, A. Masionienė, E. Tri- binavičienė. D.K. ir M.P.

SPAUDOS ATGAVIMO ŠIMTMEČIO MINĖJIMAS

2004 m. gegužės 2, sekmadienį, 2.30 v.p.p. Toronto Lietuvių Namuose

DALYVAUKIME IR PAGERBKIME KNYGNEŠIUS, AUŠRININKUS IR LAISVĖS ŠAUKLIUS PROGRAMOJE:

- SIGITAS GEDA – įžymus Lietuvos poetas-rašytojas, daugelio lietuvių ir tarptautinių apdovanojimų už literatūrinius kūrinius lau- reatas, skaitys iš savo kūrybos
- dalyvaus GRAŽINA RAMOŠKAITĖ – spaudos darbuotoja, litaratūros ir meno kritikė
- torontiška – rašytojas ANATANAS ŠILEIKA ir AUŠRA KARKIENĖ
- muzikai – AUDRONĖ ŠARPYTĖ – smuikas, DANIELA KAPOVIČ – violončelė, MINDAUGAS VIGELIS – fortepionas.

Bus išstatyti spaudos draudimo laikotarpio originalūs rodiniai, paruoši KLB muziejaus direktorės dr. Rasos Mažeikaitės.

Visus nuoširdžiai kviečia dalyvauti.

KLB Krašto valdyba, KLB Toronto apylinkės valdyba, LN Kultūros komisija

Įėjimas – \$10.

Ambasados pranešimas

BIRŽELIO 13-ĄJĄ – RESPUBLIKOS PREZIDENTO IR EUROPOS PARLAMENTO RINKIMAI

Papildomai informuojame, kad 2004 m. balandžio 15 d. Lietuvos respublikos seimas priėmė nutarimą "Dėl Respublikos Prezidento rinkimų paskyrimo". Prezidento rinkimai vyks 2004 m. birželio 13 d. kartu su rinkimais į Europos Parlamentą.

Lietuvos respublikos ambasada Kanadoje kviečia Lietuvos respublikos piliečius, kurie laikinai ar nuolat gyvena Kanadoje, dalyvauti rinkimuose ir šiuo tikslu užsiregistruoti ambasadoje.

Dar karta primename, kad įvykių vykdymui Kanadoje, buvo- te įrašyti į rinkėjų sąrašus ir dalyvavote 2003 m. referendume dėl narystės Europos sąjungoje, labai svarbu kuo greičiau telefonu, faksu, paštu arba elektroniniu paštu (e-mail) patvirtinti arba patikslinti savo gyvenamosios vietos adresą, kuriuo bus siunčiami balsavimui reika- lingi dokumentai.

Įvykių vykdymui Kanadoje, nedalyvavote referendume, neseniai atvykote į Kanadą arba rinkimų teisę įgijote ar įgyjate dabar, t.y. rinkimų dieną Jums bus sukakę 18 metų, registruojantis prašome pranešti apie save šiuos duomenis: - pavardę, vardą; - gyvenamosios vietos adresą Kanadoje; - gyvenamosios vietos Lietuvoje adresą (jei ten gyvenate nuolat, bet balsavimo metu būsite Kanadoje); - Lietuvos respublikos piliečio paso numerį; - asmens kodą, įrašytą pase.

Duomenis galima pateikti asmeniškai, atvykstant į ambasadą ir pateikiant galiojantį Lietuvos respublikos piliečio pasą, paštu arba faksu. Registruojantis paštu arba faksu, reikalinga atsiųsti paso pus- lapių, kuriuose yra aukščiau nurodyti duomenys, kopijas. Užsiregist- ravę piliečiai bus įrašyti į rinkėjų sąrašus ir jiems bus atsiųsti balsavi- mui reikalingi dokumentai.

Dėkojame tiems piliečiams, kurie jau patvirtino dalyvausią rinkimuose, ir prašome skubiai atsiliepti kitus. Laukiame jūsų jau dabar ambasadoje, jūsų laišku, skambučių ir aktyvaus dalyvavimo rinkimuose.

Ambasados adresas: 130 Albert Str. Suite 204, Ottawa, Ontario, K1P 5G4 Tel. (613) 567 5458, faksas (613) 567 5315, litemb@storm.ca, romanas@storm.ca

Įvairios žinios

Toronte gyvenusio Lietuvos generalinio konsulo Jono Žmuidžio- no vaikai, "California Institute of Technology" fizikos profesorius Jonas Žmuidzinas vadovauja šios institucijos dalyvavimui projekte, kurį Caltech ir Cornell universitetas žada įvykdyti iki 2012 m. Planuoja- ma pastatyti naują 25 metrų "sub- millimeter" teleskopą Čilėje. Jis kainuos apie 60 mln. ir bus beveik du kartus didesnis (diametru), negu didžiausias dabar naudojamas to- kios rūšies teleskopas. Naujasis instrumentas turės didesnę veidrodį, kurį pavaršius bus tikslėnis, galės pritraukti tarp 6 ir 12 kartų daugiau šviesos negu dabartinis CSO (Cal- tech Submillimeter Observatory)

A. a. Henrikui Petkui iš- keliavus amžinybėn, užjausda- ma jo žmoną Ireną, dukras Dalią ir Rimą su šeimomis, Marytė Vaitkienė *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$40.

A. a. Alfonso Kuzmicko at- minimui, užjausdami žmoną Liudą, sūnų Alį ir dukterį Nijolę bei visus artimuosius Stasys Matulionis *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$20.

IESKOME AUKLES 2 mokykli- nio amžiaus vaikams, kuri gyventų kartu ir atliktų namų ruošos dar- bus. Skambinti tel. 416 670-1727.

JOTVA CONSTRUCTION Atliaka staliaus, vidaus sienų (dry- wall), dažymą, plytelių dėjimą, elektros įvedimą, vandentiekio sistemos įvedimą (plumbing) dar- bus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

PARDUODAME visiškai įrengtą gyvenamąjį namą (200 kv. m.) su žeme (20 a) prie Kauno, Ringau- duose. Namas mūrinis dviejų aukštų, yra židyns, 2 garažai. Aplinka preciziškai sutvarkyta, apsidinta dekoratyviniais auga- lais, yra lauko baseinas ir pirtis. Vieta rami, 15 min. kelio iki Kau- no centro. Kaina 263,150 JAV dolerių arba 750,000 Lt, arba 217,400 eurų. Telefonas pasitei- ravimui: +370 687 74855.

A. a. Rimui Anskuiui mirus, užjausdamas jo žmoną Marlenę ir šeimą, tėvą Vaclovą, seserį Vidą Stanevičienę su šeima, Živilė Vidmantienė ir Zuzana Stančikienė *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$40.

A. a. Neilsonui Johnson mirus, užjausdami jo žmoną Ramoną, jos brolį Viktorą su šeimomis ir uošvius Vincę ir Stasį Kneitus, Stefą ir Algis Medeliai *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$25.

A. a. Mėtai Gaivienėi mirus, jos atminimui pagerbti *Ko- vai su vėžiu ir džiova* sergantiems vaikams Lietuvoje aukuoja: \$100 – R. S. Trinkūnai; \$25 – J. Lapaitis; \$20 – P. Bridickas; J. I. Birštonai, A. Babeckienė, M. Bernotienė, A. R. Giršai, J. Trinkūnienė; \$10 – B. Kaspara- vičienė, A. Masionienė, E. Tri- binavičienė. D.K. ir M.P.

A. a. Rimui Anskuiui mirus, užjausdamas jo žmoną Marlenę ir šeimą, tėvą Vaclovą, seserį Vidą Stanevičienę su šeima, Živilė Vidmantienė ir Zuzana Stančikienė *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$40.

A. a. Neilsonui Johnson mirus, užjausdami jo žmoną Ramoną, jos brolį Viktorą su šeimomis ir uošvius Vincę ir Stasį Kneitus, Stefą ir Algis Medeliai *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$25.

A. a. Mėtai Gaivienėi mirus, jos atminimui pagerbti *Ko- vai su vėžiu ir džiova* sergantiems vaikams Lietuvoje aukuoja: \$100 – R. S. Trinkūnai; \$25 – J. Lapaitis; \$20 – P. Bridickas; J. I. Birštonai, A. Babeckienė, M. Bernotienė, A. R. Giršai, J. Trinkūnienė; \$10 – B. Kaspara- vičienė, A. Masionienė, E. Tri- binavičienė. D.K. ir M.P.

A. a. Rimui Anskuiui mirus, užjausdamas jo žmoną Marlenę ir šeimą, tėvą Vaclovą, seserį Vidą Stanevičienę su šeima, Živilė Vidmantienė ir Zuzana Stančikienė *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$40.

A. a. Neilsonui Johnson mirus, užjausdami jo žmoną Ramoną, jos brolį Viktorą su šeimomis ir uošvius Vincę ir Stasį Kneitus, Stefą ir Algis Medeliai *Tėviškės žiburiams* aukuoja \$25.

teleskopas. Didesnis teleskopas dia- metras suteiks galimybę perduoti aiškesnius dangaus vaizdus, ir nauji foto aparatai bus daug geresni negu dabartiniai. Čilėje Atacama dykumo- je būsiąniam teleskopui 16,500 pėdų aukštuma ir ypatingai sausas oras taip pat sudaro geriausias ma- tomoms aplinkybės.

Su Latvijos prezidente Vaira Vike-Freiberga kalbėjosi Toronto Star apžvalgininkė Sharda Prashad. Pokalbį, pailiustruotą prezidentės nuotrauka, dienraštis paskelbė 8.m. balandžio 10 d. laidoje. Pabrėžia- ma, kad Vike-Freiberga yra pirmoji moteris prezidentė buvusių Sovietų Sąjungos respublikų, lyginama su Anglijos "Iron Lady" Margaret Thatcher, mokanti nemažai kalbų – anglų, prancūzų, latvių, vokiečių ir ispanų, norinti išmokyti ir rusiškai, kad galėtų be vertėjo palaikyti ryšius su Latvijoje gyvenančiais ru- sais. Montrealo universitete profe- soriauvusi 33 metus, išėjusi anksty- von pensijon, grįžusi Latvijon ir du kartus išrinkta prezidentė po ilgo ir sudėtingo gyvenimo išėivijoje ke- liaujant per Vokietiją, Maroką ir Kanadą. Snk.

NUOMOJAMAS didelis 2 miega- mujų butas prie Jane požeminio. \$1050, plius šildymas ir elektra. Skambinti Linai tel. 416 616-1600.

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parū- pinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skam- binti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

"BALTIC TREE SERVICE" – Genėju ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krū- mus pigiai ir tvarkingai. Pagrąžinsiu jūsų kiemo vaizdą! Danius Lelis, 647 519-2299 (nešiojamas).

CLEAN FOREVER. Valome kil- mus, minkštus baldus ir automobi- lių vidų nauju būdu – sausomis pu- tomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 va- landas. Labai gera kokybė. Skam- binti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

• Vaikams reikia mažiau kriti- kos, daugiau pavyzdžių. (Joubert)

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC. 3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1L 1L7 TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

MONTREALQUE

"Baltic Artists Association" (B.A.A.) surengė jau ketvirtąją pa- rodą. Šiemet dėmesys nukreiptas į fotografijas ir rankdarbių rodinus. Parodoje dalyvavo 20 menininkų, jų tarpe 8 lietuviai: Julija Mickienė, Antanas Mickus, Leo Šablaukas ir Benediktas Tamašauskas bei "vai- vorykštinkės" Regina Brikenė, Elena Kerbelienė, Birutė Nagienė ir Danutė Staškevičienė.

Šeštadienį, balandžio 24, para- dą atidarė dr. Jos p.m. Romas Verbyla. Programą atliko "South Shore Saints" 25 "Barbershop" dai- nininkai. Ypatinai įdomūs buvo paaiškinimai, kuo skiriasi jų daina- vimo būdas nuo kitų. Jiems į talką buvo pakviestas Haroldas Celto- rius, choro, oktoeto ir "Melodijos" vieneto dainininkas. Šios grupės tikslas – paremti vaikų ligonines ir šalpą, todėl dalis prie įėjimo surinktų aukų paskirta jų labdarai.

Atidaryme dalyvavo apie 75 asme- nys, kurie buvo pavažiinti vynu ir sūriu. Paroda buvo labai skoningai sutvarkyta lietuvių grupės pirm. Alvyros Povilaitienės patarimu ir pagalba. Ji ir status papuošė gėle- mis ir žalumynais. Sekmadienį taip pat atsilankė nemažai besidomin- čių. Buvo galima gauti kavos ir py- ragu. B.A.A. pirm. Romas Verbyla nuoširdžiai padėkojo parodos daly- viams, talkininkams ir svečiams.

"Lito" metinis susirinkimas įvyko balandžio 25 d., 4 v.p.p. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Dalyva- vo 119 narių ir 12 svečių. Praeitą susirinkimo protokolą perskaitė sekretorius Arūnas Staškevičius. Vyko pranešimai: pirm. Rūtos Po- causkaitės-Rudinskiėnės, revizijos ir etikos komisijos pirm. Alfredo Pališačio ir vedėjo Bruno Bulotos.

Iš valdybos, baigusi kadenciją po 26 darbo metų, pasitraukė pirm. Rūta Pocauskaitė-Rudinskiėnė. Jai buvo įteiktos dvi puokštės gėlių – nuo valdybos ir nuo revizijos-etikos komisijos. Į pensiją išėina ilgametė tarnautoja Alvera Burksaitienė, ku- riai taip pat buvo įteikta gėlių

Šv. Kazimiero parapijos žinios

– Šventovės dažymo darbai jau prasidėjo. Todėl kasdien Mišios bus atnašaujamos klebonijos di- džiajame kambary; o sekmadienio Mišios – klebonijos rūsy.

– A. a. Mary-Ann Turcotte mi- rė nesulaukusi 90 metų. Lidi duktė Carol Grigelienė (vyras Jonas Gri- gelis ir šeima), sūnus Ronald ir šeima (gyvenantys Tennessee, Ame- rikoj), brolis Steven. Šeima prašė aukoti *Vaikų tėviškės namams*.

– A. a. Alfonsas Vaišvila mirė, sulaukęs 85 m. Buvo ne tik choris- tas, bet ir solistas Šv. Kazimiero pa- rapijos chore, kai vadovavo komp. muz. Žižiūnas. Lidi žmona Made- leine, dukterys Irene ir Frances, vaikaičiai; dvi seserys Mildred Pa- lišaitienė, Helen McNamara ir jų šeimos. Vietoj gėlių žmona prašė aukas siųsti į "Heart Foundation".

– Šv. Elzbietos draugijos susi- rinkimas yra nukeltas į birželio mėn.

V.L.

Tradiciinis Vėlykų stalas, rengtas KLKK draugijos Aušros Vartų parapijos skyriaus, įvyko š.m. balandžio 18 d. Dalis rengėjų (iš k.): Joana Blažudžiūnienė – valdybos narė, Genovaitė Kudžmienė – pir